

МІНІСТЕРСТВО МОЛОДІ
ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

КИЇВСЬКА МІСЬКА
ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

СПІВПРАЦЯ-2017

КАЛЕНДАР ЗАХОДІВ

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО
ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

МІНІСТЕРСТВО МОЛОДІ
ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

КАЛЕНДАР ПЛАНУ ЗАХОДІВ

ІЗ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ НА 2017 РІК

МЕТОДИЧНИЙ МАТЕРІАЛ

для учасників Всеукраїнського форуму,
спрямованого на налагодження співпраці між органами державної влади,
органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями
з питань національно-патріотичного виховання, «Співпраця - 2017»
Міністерства молоді та спорту України,
проведеного на виконання Указу Президента України
від 13 жовтня 2015 року №580
«Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді
на 2016-2020 роки» та плану заходів щодо національно-патріотичного
виховання молоді на 2017 рік,
затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 30 листопада 2016 року №898

КИЇВ, 2017

ШАНОВНІ ДРУЗІ!

Пропоную Вашій увазі План заходів національно-патріотичного виховання молоді на 2017 рік.

Уже перевірено, патріотичні почуття надзвичайно загострюються у складні та вирішальні періоди історії, об'єднують непересічні особистості задля досягнення високої мети.

Такі часи переживає зараз і Україна, і від кожного з нас залежить, якою буде країна завтра, через десять-двадцять років. Адже у борні постає справжня нація, яка цінує свою свободу та державність та готова боронити її будь-якими доступними методами.

Ви своєю активною участю у запропонованих заходах сприятимете відродженню нашої Батьківщини, зробите реальні кроки до появи сильної, неподільної європейської держави — України.

Саме зараз ми творимо єдиний загальнодержавний підхід до формування справжньої української ідентичності, громадянськості та національно-патріотичної свідомості дітей та молоді. І ваш внесок у цю роботу вкрай важливий та актуальний.

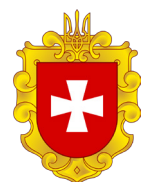
Від себе особисто і від усього колективу Міністерства молоді та спорту запрошую вас долучитися до проведення заходів національно-патріотичного спрямування.

Тільки об'єднавши зусилля, ми досягнемо гідного результату! Слава Україні!

Міністр молоді та спорту, Ігор Жданов

Назви областей, крім зазначених, походять від назв обласних центрів

ОБЛАСТІ УКРАЇНИ ТА ЇХ ЦЕНТРИ

КВІТЕНЬ

Структурний підрозділ

Партнери

Кількість учасників, ос.

Охоплення, ос.

Місце проведення

Контакти партнерів

31 БЕРЕЗНЯ-2 КВІТНЯ

ТРЕНІНГ «ГУРБИ-АНТОНІВЦІ-2017»

Всеукраїнський тренінг, спрямований на підвищення рівня знань про видатних особистостей українського державотворення

Відділ сім'ї та молоді Тернопільської обласної державної адміністрації

Олеся Горайнова
o.lexa.ven@gmail.com
(050) 021 07 84

50

50

Лісовий масив біля села Антонівці
Шумського району Тернопільської області

МНК

25 КВІТНЯ-27 ТРАВНЯ

«УКРАЇНСЬКИЙ КОРДОН – 2017»

Всеукраїнський форум, спрямований на підготовку громадських активістів, які залучаються до організації і проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри "Сокіл" ("Джура")

Управління молоді та спорту Київської обласної державної адміністрації

Константинов Валерій Валерійович
2418@ukr.net, (067) 756 99 77
Грива Анатолій Миколайович
gryva@ukr.net, (067) 941 43 65

с.м.т. Козин,
культурно-оздоровчий центр "Пролісок"

13 КВІТНЯ

«СПІВПРАЦЯ – 2017»

Всеукраїнський форум, спрямований на налагодження співпраці між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями з питань національно-патріотичного виховання

Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Євтушок Павло
pasha@cym.org
(096) 812 58 55

100

5000

м.Київ

20 КВІТНЯ-29 ТРАВНЯ

«ПОЄДНАНІ»

Всеукраїнська акція, спрямована на формування ціннісних орієнтирів та утвердження національно-патріотичної свідомості дітей та молоді

Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Мельник Ігор
unm_vmho@i.ua
(050) 978 76 85

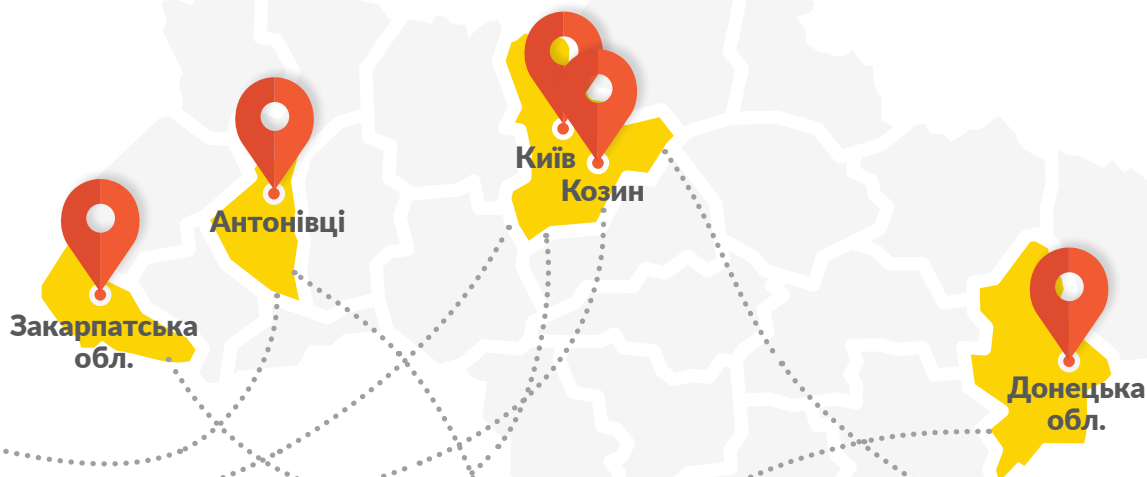
50

4000

м.Київ

II - III ДЕКАДА

«ДЕНЬ РІДНОЇ МОВИ»

Всеукраїнська акція, спрямована на розширення сфери застосування української мови

Управління у справах сім'ї та молоді Донецької обласної державної адміністрації

Донецька обл.

III ДЕКАДА

«ОБОРОННА СВІДОМІСТЬ: КАРПАТСЬКА СІЧ»

Всеукраїнська акція, спрямована на залучення молоді до активної участі у заходах щодо національно-патріотичного виховання, які проводяться громадськими об'єднаннями, військово-патріотичними клубами

Управління молоді та спорту Закарпатської обласної державної адміністрації

Тарас Деяк
(098) 388 40 62

Закарпатська обл.

Карпатська Січ, СВВР

29 КВІТНЯ-2 ТРАВНЯ

«ГУРБИ – АНТОНІВЦІ – 2017»

Всеукраїнська акція, спрямована на підвищення рівня знань про видатних особистостей українського державотворення

Відділ сім'ї та молоді Тернопільської обласної державної адміністрації

Олеся Горяйнова
o.lexa.ven@gmail.com
(050) 021 07 84

МНК

Лісовий масив біля села Антонівці
Шумського району Тернопільської області

I ДЕКАДА ТРАВНЯ

«МОЛОДЬ – ЗА БЕЗПЕЧНИЙ СВІТ»

Всеукраїнський форум, спрямований на формування ціннісних орієнтирів та утвердження національно-патріотичної свідомості дітей та молоді

Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Негрієнко Алла Олегівна
shkola-bezpeki@ukr.net
(050) 352 01 56, (067) 464 46 51

м.Київ

ВГДР «Школа безпеки»

ТРАВЕНЬ

7-9 ТРАВНЯ

«ЗАХИСТ ПАТРІОТІВ УКРАЇНИ – ХАРКІВ»

Всеукраїнська акція, спрямована на збільшення чисельності молоді, що готова до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України

Департамент у справах молоді та спорту
Харківської обласної державної адміністрації

Євтушок Павло
pasha@cym.org
(096) 812 58 55

Харківська обл.

СУМ в Україні

I ДЕКАДА

«ЧОРНОЛІСЬКА СІЧ-2017»

Всеукраїнський табір, спрямований на поширення правдивої інформації про обставини збройної агресії Російської Федерації проти України

Кіровоградська обл.

I ДЕКАДА

«ЗАХИСТ ПАТРІОТІВ УКРАЇНИ – ІВАНО-ФРАНКІВСЬК»

Всеукраїнський семінар-тренінг, спрямований на збільшення чисельності молоді, що готова до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України

СУМ в Україні

Івано-Франківська обл.

II ДЕКАДА

«ПАТРІОТИЧНІ МУЗЕЇ»

Всеукраїнський форум, спрямований на залучення дітей та молоді до відтворення історичних подій, пов'язаних з історією боротьби за незалежність України

Управління молоді та спорту Луганської
обласної державної адміністрації

Луганська обл.

II ДЕКАДА

«ПАТРІОТИЧНЕ ЛІТО – 2017»

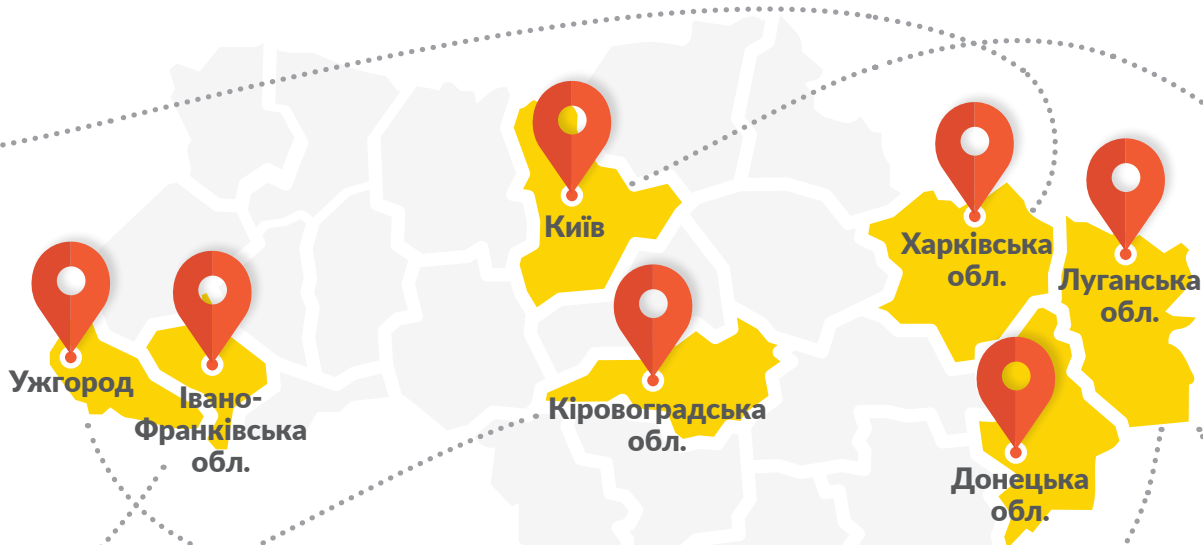
Всеукраїнський форум, спрямований на залучення молоді до активної участі у заходах щодо національно-патріотичного виховання, які проводяться громадськими об'єднаннями

Управління у справах сім'ї та
молоді Донецької обласної
державної адміністрації

Донецька обл.

II-III ДЕКАДА

«НАВЧАННЯ ІНСТРУКТОРІВ ТА ОРГАНІЗАТОРІВ МЕТОДАМ ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗА СТАНДАРТАМИ НАТО»

Всеукраїнський семінар-тренінг, спрямований на залучення молоді до активної участі у заходах щодо національно-патріотичного виховання, які проводяться військово-патріотичними клубами

Управління молоді та спорту Луганської обласної державної адміністрації

ДГО «Ніхто крім нас», ВПК «Каскад»

50

Луганська обл., м. Кремінна,
вул. Санаторна, 23, база відпочинку «Лісова галявина»

III ДЕКАДА

«КАРПАТСЬКА УКРАЇНА»

Всеукраїнський фестиваль, спрямований на ушанування героїв боротьби українського народу за незалежність і територіальну цілісність України

Управління молоді та спорту Закарпатської обласної державної адміністрації

Валерій Гладунець
etnoevolution@gmail.com,
(093) 639 58 04

м. Ужгород

II-III ДЕКАДА

«СОТНИК»

Всеукраїнський семінар-тренінг, спрямований на формування ціннісних орієнтирів та утвердження національно-патріотичної свідомості дітей та молоді

Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Панченко Микола
panchenko.nickolay@gmail.com,
(073) 488 30 01

Освітня асамблея

м. Київ

ІІІ ДЕКАДА ТРАВНЯ

«ПАТРІОТИЧНІ ЕКСКУРСІЇ ПО УКРАЇНІ»

Всеукраїнська акція, спрямована на формування ціннісних орієнтирів та утвердження національно-патріотичної свідомості дітей та молоді

Дніпропетровська обл.

ІІІ ДЕКАДА ТРАВНЯ

«ДЖУРА – ДЕСАНТНИК – НАЩАДКИ КОЗАЦЬКОЇ СЛАВИ»

Всеукраїнська акція, спрямована на підготовку громадських активістів, які залучаються до організації і проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)

Житомирська обл.

ЧЕРВЕНЬ

2 ЧЕРВНЯ

«ГРАНОСЛОВ»

Всеукраїнська акція, спрямована на розширення сфери застосування української мови

Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Богдана Гайворонська,
boggdana@gmail.com
(044) 253 94 86, (095) 900 38 33

м.Київ

Національна спілка письменників України

ІІ - ІІІ ДЕКАДА

«НАЩАДКИ ВІЛЬНИХ»

Всеукраїнська акція, спрямована на збільшення чисельності молоді, що готова до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України, у тому числі шляхом популяризації стандартів НАТО

Управління молоді, фізичної культури та спорту Запорізької обласної державної адміністрації

Пецеля Лідія, rudenka.li@gmail.com
(063) 311 19 17, (066) 601 82 65

м. Запоріжжя, острів Хортиця

ГО "Український легіон",
Юнацький корпус "Джура"

ІІ ДЕКАДА

«ОКРИЛЕНІ УКРАЇНОЮ – РІВНЕ»

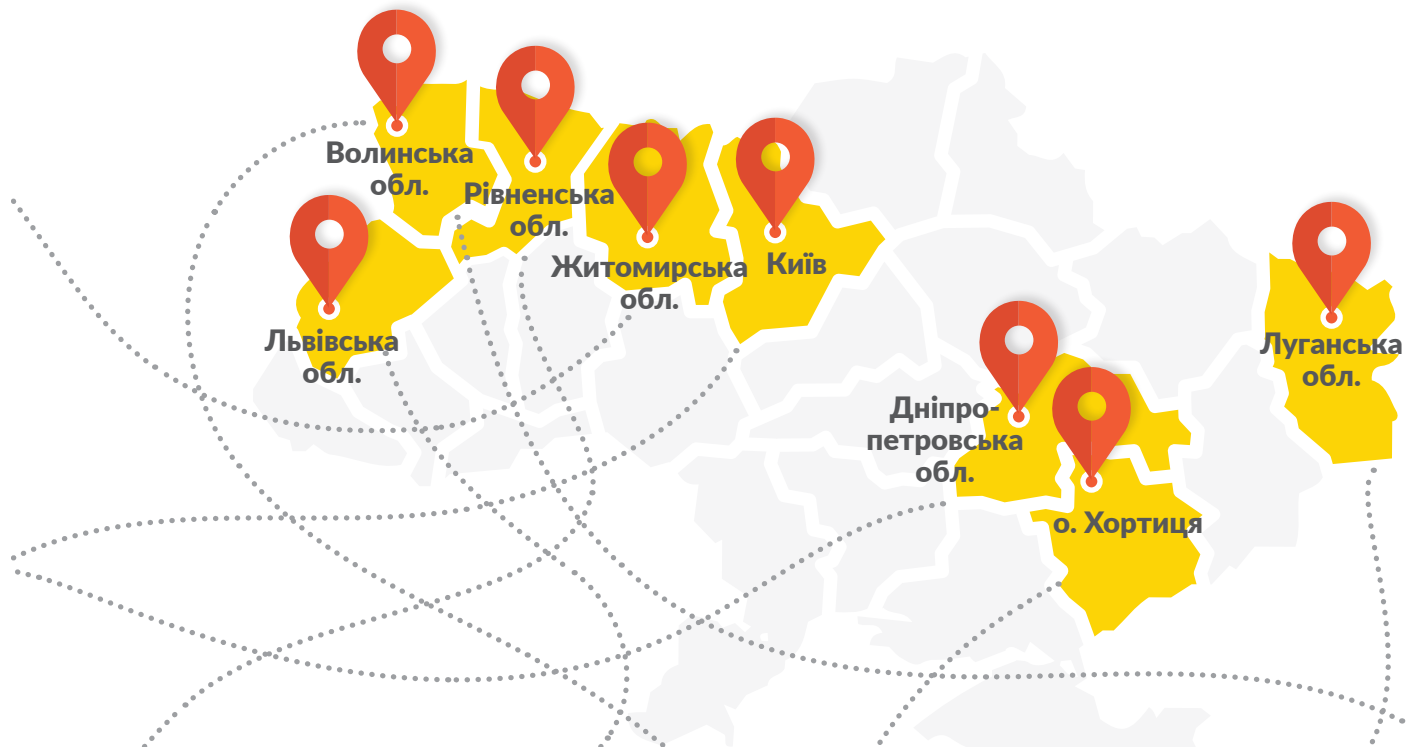
Всеукраїнський тренінг, спрямований на формування ціннісних орієнтирів та утвердження національно-патріотичної свідомості дітей та молоді

Рівненська обл.

Інститут проблем виховання НАПН України

II ДЕКАДА

«ЗАШКІВ»

Всеукраїнський фестиваль, спрямований на популяризацію національної духовно-культурної спадщини

Львівська обл.

II - III ДЕКАДА

«СОБОРНІСТЬ»

Міжнародний вишкіл, спрямований на ушанування героїв боротьби українського народу за незалежність і територіальну цілісність України

Управління молоді та спорту Луганської обласної державної адміністрації

ДГО «Ніхто крім нас», ВПК «Каскад»

Луганська обл.

II - III ДЕКАДА

«ХОРУНЖИЙ»

Всеукраїнський табір, спрямований на залучення молоді до активної участі у заходах щодо національно-патріотичного виховання, які проводяться громадськими об'єднаннями

Управління освіти, науки та молоді Волинської обласної державної адміністрації

Волинська обл.

ВМР «Національний Альянс»

ЛИПЕНЬ

16-18 ЧЕРВНЯ

«БЕРЕСТЕЧКО – 2017»

Всеукраїнський табір, спрямований на формування ціннісних орієнтирів та утвердження національно-патріотичної свідомості дітей та молоді

Управління освіти, науки та молоді
Волинської обласної державної адміністрації

Волинська обл.

I ДЕКАДА

«КОНОТОПСЬКА БИТВА»

Всеукраїнський фестиваль, спрямований на ушанування героїв боротьби українського народу за незалежність і територіальну цілісність України

Сумська обл.

I ДЕКАДА

«СУЧАСНІ МЕДІА ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ»

Всеукраїнська акція, спрямована на залучення молоді до активної участі у заходах щодо національно-патріотичного виховання, які проводяться громадськими об'єднаннями, військово-патріотичними клубами, а також забезпечення розвитку волонтерської діяльності

СВВР

Чернігівська обл.

I ДЕКАДА

«ЗАГРАВА»

Всеукраїнська акція, спрямована на підвищення рівня знань про видатних особистостей українського державотворення

СУМ в Україні

Рівненська обл.

10-16 ЛИПНЯ

«НАЩАДКИ ВІЛЬНИХ»

Міжнародна акція, спрямована на формування ціннісних орієнтирів та утвердження національно-патріотичної свідомості дітей та молоді

Пецеля Лідія, rudenka.li@gmail.com
(063) 311 19 17, (066) 601 82 65

ГО «Український легіон»,
Юнацький корпус «Джура»

Миколаївська обл.

II ДЕКАДА

«ГОВЕРЛА»

Всеукраїнська акція, спрямована на поширення правдивої інформації про обставини збройної агресії Російської Федерації проти України

ВГО «Молодий Народний Рух»

Івано-Франківська обл.

II ДЕКАДА

«КООРДИНАЦІЯ»

Всеукраїнська конференція, спрямована на поширення правдивої інформації про обставини збройної агресії Російської Федерації проти України

Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

м.Київ

II - III ДЕКАДА

«ДЖУРА – ПРИКОРДОННИК»

Всеукраїнський форум, спрямований на підготовку громадських активістів, які залучаються до організації і проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)

Управління у справах сім'ї, молоді та спорту Черкаської обласної державної адміністрації

Черкаська обл.

III ДЕКАДА

«ВИХОВНИЙ ІДЕАЛ»

Всеукраїнський табір, спрямований на формування ціннісних орієнтирів та утвердження національно-патріотичної свідомості дітей та молоді

Управління у справах сім'ї, молоді та спорту Одеської обласної державної адміністрації

СУМ в Україні

Херсонська обл.

28-31 ЛИПНЯ

«ДУНАЙСЬКА СІЧ»

Всеукраїнський фестиваль, спрямований на популяризацію національну духовно-культурну спадщину

департамент Одеської ОДА

м.Ізмаїл, Одеська обл.

СЕРПЕНЬ

I ДЕКАДА

«ВІДВАГА – 2017»

Всеукраїнська акція, спрямована на підвищення рівня знань про видатних особистостей українського державотворення

МНК

Полтавська обл.

I ДЕКАДА

«БАНДЕРШТАТ – 2017»

Всеукраїнський фестиваль, спрямований на популяризацію національної духовно-культурної спадщини

Управління освіти, науки та молоді
Волинської обласної державної адміністрації

ГО «Бандерштат», ВМР
«Національний Альянс»

Волинська обл.

I-II ДЕКАДА

«ДУХОВНІСТЬ І УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНІСТЬ»

Всеукраїнський табір, спрямований на формування ціннісних орієнтирів та утвердження національно-патріотичної свідомості дітей та молоді

Львівська обл.

II ДЕКАДА

«ОКРИЛЕНІ УКРАЇНОЮ – ВІННИЦЯ»

Всеукраїнський тренінг, спрямований на формування ціннісних орієнтирів та утвердження національно-патріотичної свідомості дітей та молоді

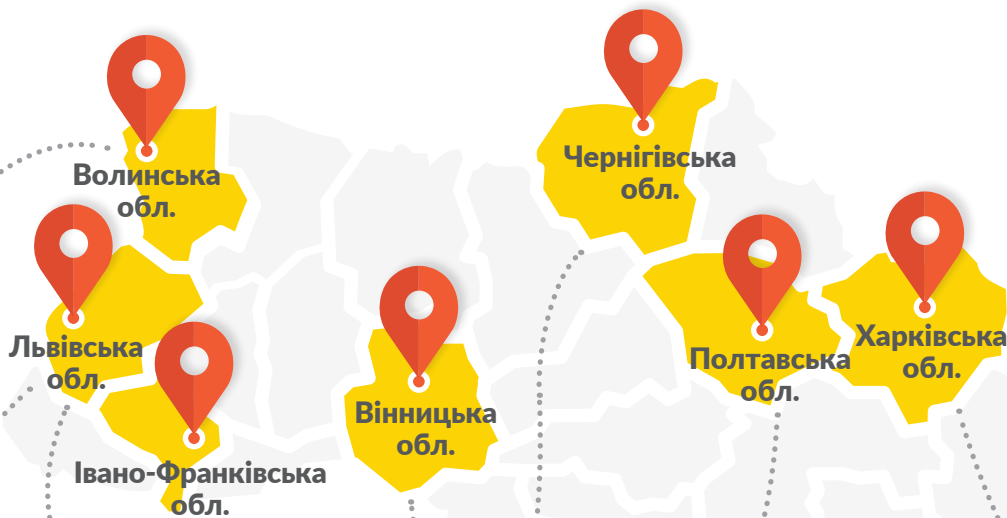
Департамент соціальної та молодіжної політики
Вінницької обласної державної адміністрації

Інститут проблем виховання НАПН України

Вінницька обл.

II ДЕКАДА

«ЯСТРУБ – 2017»

Всеукраїнський табір, спрямований на збільшення чисельності молоді, що готова до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України

СВВР

Чернігівська обл.

II ДЕКАДА

«ЧОРНИЙ ЛІС»

Всеукраїнська акція, спрямована на збільшення чисельності молоді, що готова до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України

Івано-Франківська обл.

II - III ДЕКАДА

«СВІТОВЕ УКРАЇНСТВО»

Міжнародна виховна конференція, спрямована на формування ціннісних орієнтирів та утвердження національно-патріотичної свідомості дітей та молоді

СУМ в Україні

Львівська обл.

III ДЕКАДА

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ВИШКІЛ

для тренерів-вихователів із організації національно-патріотичних ігор для молоді, спрямований на підготовку громадських активістів, які залучаються до організації і проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)

Департамент у справах молоді та спорту
Харківської обласної державної адміністрації

Харківська обл.

ВЕРЕСЕНЬ

7 ВЕРЕСНЯ

«ХОЛОДНИЙ ЯР – ФЕСТИВАЛЬ НЕСКОРЕНОЇ НАЦІЇ»

Всеукраїнський фестиваль, спрямований на популяризацію національної духовно-культурної спадщини

Управління у справах сім'ї, молоді та спорту Черкаської обласної державної адміністрації

Черкаська обл.

II ДЕКАДА

«СЕМІНАР ДЛЯ ВИХОВНИКІВ»

Всеукраїнський семінар-тренінг, спрямований на формування ціннісних орієнтирів та утвердження національно-патріотичної свідомості дітей та молоді

Департамент соціальної та молодіжної політики Вінницької обласної державної адміністрації

СУМ в Україні

Вінницька обл.

II ДЕКАДА

«ГЕРОЇ АЙДАРУ»

Всеукраїнський табір, спрямований на залучення учасників антитерористичної операції на сході України до участі у проведенні заходів щодо національно-патріотичного виховання

Управління молоді та спорту Луганської обласної державної адміністрації

Луганська обл.

II ДЕКАДА

«ОБОРОННА СВІДОМІСТЬ: ОЛЕШКІВСЬКА СІЧ»

Всеукраїнська акція, спрямована на збільшення чисельності молоді, що готова до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України

Херсонська обл.

II ДЕКАДА

«БОГАТИР. КОЗАК. ПОВСТАНЕЦЬ. ПАТРІОТ»

Всеукраїнська акція, спрямована на формування ціннісних орієнтирів та утвердження національно-патріотичної свідомості дітей та молоді

Львівська обл.

II ДЕКАДА

«ГАЛЬЧЕВСЬКИЙ – ФЕСТ»

Всеукраїнський фестиваль, спрямований на підвищення рівня знань про видатних особистостей українського державотворення

Хмельницька обл.

«ОЛЕВСЬКА РЕСПУБЛІКА»

Всеукраїнський фестиваль, спрямований на ушанування героїв боротьби українського народу за незалежність і територіальну цілісність України

МО «Глечик» Житомирська обл.

III ДЕКАДА

«ПАТРІОТИЗМ І ПРАВОПОРЯДОК»

Всеукраїнський форум, спрямований на налагодження співпраці між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями з питань національно-патріотичного виховання

Освітня асамблея Чернівецька обл.

III ДЕКАДА

«ТЕРЕНОВА ГРА «СІЧ – СИЛА І ЧЕСТЬ»

Всеукраїнські змагання, спрямовані на ушанування героїв боротьби українського народу за незалежність і територіальну цілісність України

Управління у справах сім'ї, молоді та спорту Черкаської обласної державної адміністрації

ВМР «Національний Альянс» Черкаська обл.

28 ВЕРЕСНЯ-4 ЖОВТНЯ

«ПОВСТАНСЬКА ВАТРА – 2017»

Всеукраїнська акція, спрямована на залучення молоді до активної участі у заходах щодо національно-патріотичного виховання, які проводяться громадськими об'єднаннями

Управління молоді та спорту Київської обласної державної адміністрації

МНК Київська обл.

ЖОВТЕНЬ

I ДЕКАДА

«ШКОЛА ГЕОПОЛІТИЧНОЇ ГРАМОТНОСТІ»

Всеукраїнський форум, спрямований на формування ціннісних орієнтирів та утвердження національно-патріотичної свідомості дітей та молоді

 Сумська обл.

14 ЖОВТНЯ

«ПОКРОВА ГЕРОЇВ»

Всеукраїнська акція, спрямована на налагодження співпраці між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями з питань національно-патріотичного виховання

 Департамент у справах молоді та спорту
Харківської обласної державної адміністрації

 Харківська обл.

II ДЕКАДА

«ВАРТОВІ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ»

Всеукраїнський семінар, спрямований на залучення молоді до активної участі у заходах щодо національно-патріотичного виховання, які проводяться громадськими об'єднаннями

 Управління освіти, науки та молоді Волинської обласної державної адміністрації

 Волинська обл.

III ДЕКАДА

«ЗАХИСТ ПАТРІОТІВ УКРАЇНИ – ЧЕРНІГІВ»

Всеукраїнський семінар-тренінг, спрямований на збільшення чисельності молоді, що готова до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України

 СУМ в Україні Чернігівська обл.

ЛИСТОПАД

I ДЕКАДА

«МОВА – ЗАСІБ ПЕРЕМОГИ»

Всеукраїнський форум, спрямований на розширення сфери застосування української мови

Освітня асамблея

Житомирська обл.

I ДЕКАДА

«ЕТНОПЕДАГОГІКА»

Всеукраїнська акція, спрямована на розширення сфери застосування української мови

ГІ «Український центр етнопедагогіки»

Сумська обл.

II-III ДЕКАДА

Всеукраїнська акція, спрямована на ушанування пам'яті жертв окупаційних режимів, зокрема Голодомору 1932 – 1933 років і масових голодів 1921 – 1923 і 1946 – 1947 років, депортації кримсько-татарського народу

Управління молоді та спорту Київської обласної державної адміністрації

Київська обл.

III ДЕКАДА

«ДЕНЬ ГІДНОСТІ»

Всеукраїнська акція, спрямована на ушанування героїв боротьби українського народу за незалежність і територіальну цілісність України

Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

м.Київ

ІІІ ДЕКАДА ЛИСТОПАДА

«СТУДЕНТСТВО – АВАНГАРД ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ»

Всеукраїнський форум, спрямований на налагодження співпраці між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями з питань національно-патріотичного виховання

Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Андрєєв Микита mykyta.andreev@gmail.com
(067) 755-95-65

ГО «Українська асоціація студентського самоврядування»

м. Київ

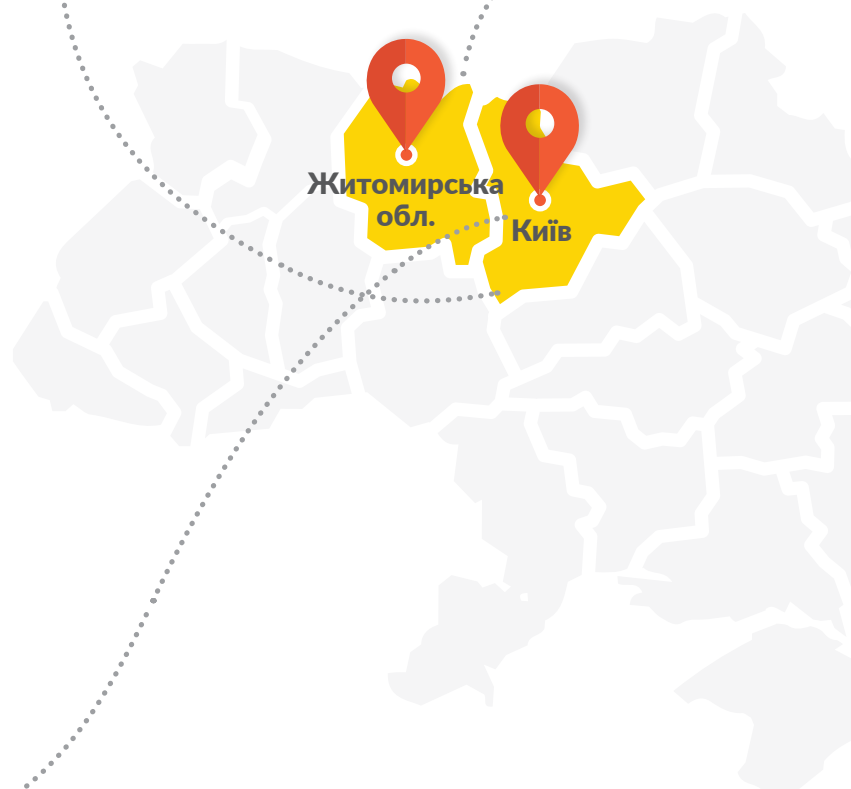
ІІІ ДЕКАДА ЛИСТОПАДА

«ГЕРОЇ БАЗАРУ»

Всеукраїнський фестиваль, спрямований на підвищення рівня знань про видатних особистостей українського державотворення

Житомирська обл.

ГРУДЕНЬ

І ДЕКАДА

«СЕМІНАР ДЛЯ ВИХОВНИКІВ»

Всеукраїнський семінар-тренінг, спрямований на формування ціннісних орієнтирів та утвердження національно-патріотичної свідомості дітей та молоді

Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Євтушок Павло
pasha@cym.org
(096) 812 58 55

СУМ в Україні

м.Київ

ПРОТЯГОМ РОКУ

ЕКСПЕРТНО-АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

щодо формування стандартів національно-патріотичного виховання та визначення індикаторів ефективності проведення заходів щодо національно-патріотичного виховання

Міністерство молоді та спорту

ГРОМАДСЬКІ ОБ'ЄДНАННЯ

ЯКІ НАДАЮТЬ ВОЛОНТЕРСЬКУ ПІДТРИМКУ
В ОРГАНІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНИХ ЗАХОДІВ
МІНІСТЕРСТВА МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

МОЛОДИЙ НАРОДНИЙ РУХ

Всеукраїнська громадська організація, що складається з молодих патріотично налаштованих людей, котрі прагнуть жити заради України.

Молодий Народний Рух зареєстровано 3 грудня 1999 р. Його мета – задоволення і захист соціальних, творчих, економічних, духовних та інших інтересів своїх членів, сприяння громадськими методами побудові та зміцненню Української Держави як Самостійної Соборної Держави Українського Народу. Мета діяльності – формування самодостатньої української нації.

СІЧЕНЬ-КВІТЕНЬ

КОНКУРС ШКІЛЬНИХ НАУКОВИХ ПРОЕКТІВ

Мета: виявити талановиту молодь шкільного віку, залучити їх до діяльності організації

Паляниця Максим
(066) 166 93 40

м. Лубни,
Полтавська обл.

ЛЮТИЙ-БЕРЕЗЕНЬ

КОНКУРС ЕСЕ ІМ. ЧОРНОВОЛА

Мета: виявити талановиту молодь шкільного віку, залучити їх до діяльності організації

Носаченко Марина
(066) 995 18 40

м. Суми

ЛЮТИЙ-БЕРЕЗЕНЬ

КОНКУРС ТВОРЧИХ РОБІТ «УКРАЇНА ПОЧИНАЄТЬСЯ З ТЕБЕ!»

Мета: виявити талановиту молодь шкільного віку, залучити їх до діяльності організації

Павло Прибіш
(063) 987 32 84

м. Черкаси

КВІТЕНЬ

ІСТОРИКО-КРАЄЗНАВЧА ПОЇЗДКА «І ПОВІЄ ВОГОНЬ НОВИЙ...»

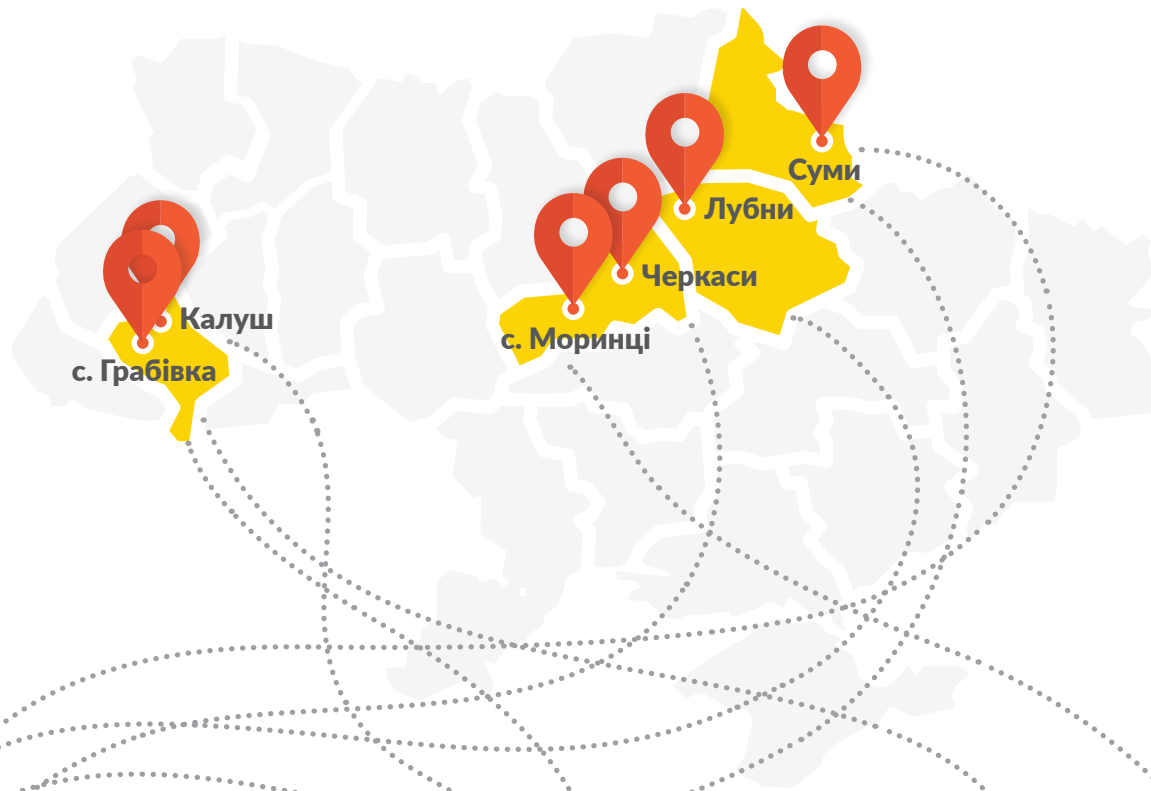
Мета: залучити студентську молодь Сумської області до вивчення національно-визвольної боротьби українського народу шляхом поїздки до урочища «Холодний яр» в Черкаській області

Носаченко Марина
(066) 995 18 40

м. Суми-
Черкаська обл.

БЕРЕЗЕНЬ-ТРАВЕНЬ

ФОРУМ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

Мета: об'єднання зусиль молоді шкільного віку за залучення її до діяльності патріотичних організацій

Роман Пілецький
(099) 917 85 95

м. Калуш
Івано-Франківська обл.

ТРАВЕНЬ

ПОВСТАНСЬКИЙ ТЕРЕН. ЛЕГЕНДИ РІЗУНА

Пересувний табір наметового типу в рамках якого учасники здійснять маркування шляху до могили полковника УПА Василя Андрусяка (Різуна)

Роман Пілецький
(099) 917 85 95

с. Грабівка,
Івано-Франківська обл.

ЧЕРВЕНЬ

ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР «ЧОРНИЙ ЛІС ІМ. СТЕПАНА БАНДЕРИ»

Мета: виховання дітей та молоді на традиціях визвольної боротьби українського народу

Павло Прибіш
(063) 987 32 84

с. Грабівка,
Івано-Франківська обл.

СЕРПЕНЬ

ФЕСТИВАЛЬ «ШЕ.ФЕСТ»

Мета: популяризація серед молоді постаті Тараса Шевченка та сучасної української культури

Юлія Капшученко
(097) 174 45 17

с. Моринці
Черкаська обл.

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ МОЛОДІЖНИЙ РУХ «НАЦІОНАЛЬНИЙ АЛЬЯНС»

є офіційно зареєстрованою, незалежною від будь-яких політичних партій організацією.

Організація стоїть на засадах українського націоналізму, увібравши в себе кращі теоретичні та практичні здобутки націоналістичної ідеології, актуалізувавши їх до сучасних умов. Ми за сильну і здорову українську націю в розвинутій, успішній державі Україні, яка опирається на пласт вікових традиційних цінностей українців.

Діяльність організації має 4 напрямки:

- громадсько-політичний напрямок: кампанії «Пам'ятай про Крути», «Молодь пам'ятає Шухевича», «Свободу націоналістам!», «В здоровому тілі – здоровий дух» та інші суспільно корисні ініціативи.
- військово-патріотичний напрямок: проведення 5-х щорічних всеукраїнських таборів: теренова гра «Звитяга», «Легіонер», «Оріяна», «Повстанець», «Холодний Яр» та змагання «Стежками Героїв «Доброволець»; цілорічної військової ініціативи «Рекрут».
- культурно-мистецький напрямок: фестиваль українського духу «Бандерштат»; культурна кампанія «Традиційна Україна».
- в міжнародному напрямку організація втілює 2 потужні кампанії: «Пам'ять без кордонів» та «Свободу Білорусі!», в рамках яких проводяться міжнародні зустрічі, таборування, круглі столи, флеш-моби та перформенси.

25-26 ЛЮТОГО

ВСЕУКРАЇНСЬКІ ТУРИСТИЧНІ ЗМАГАННЯ «СТЕЖКАМИ ГЕРОЇВ.ДОБРОВОЛЕЦЬ-2017»

некомерційні змагання з туризму, які проводяться з метою:

- вшанування героїського чину всіх борців за незалежність Української держави;
- вшанування пам'яті загиблих бійців 35 сотні Самооборони Майдану «Волинська січ»;
- популяризації серед молоді здорового способу життя та спорту;
- підвищення майстерності мандрівників.

Павло Данильчук pavlo.danylchuk@gmail.com
(097) 105 05 72

Волинська обл.,
Ківерцівський район

6-9 ТРАВНЯ

ВСЕУКРАЇНСЬКА ТЕРЕНОВА ГРА «ЗВИТЯГА-2017»

Суть гри полягає в визначенні кращої з двох команд в ході проведення теренової гри. Завдання команди - заволодіти та втримати, до завершення гри, прапор команди супротивника, який знаходиться в спеціальному наметі, в таборі супротивника. Виконання цієї вимоги – визнається як чиста перемога однієї з команд.

Метою теренової гри є:

- Пропаганда здорового способу життя
- Популяризація та зацікавленість молоді до історії визвольних змагань Українського народу
- Вивчення основ колективної безпеки та правил таборування.

Богдан Бальбуза bogdan.balbouza@gmail.com
(097) 864 67 65

Волинська обл.,
Ківерцівський район

10-16 ЛИПНЯ**ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР «НАЩАДКИ ВОЇНІВ: ЛЕГІОНЕР ТА ОРІЯНА»**

Метою табору є підготовка інструкторів військово-патріотичного виховання для молодіжних організацій. Табір розділено на 2 частини: 1 – для чоловіків, хлопців, 2 – для жінок, дівчат. Табір включає підготовку по програмі «Інструктор військово-патріотичного виховання, базовий рівень» по напрямках: фізична підготовка, тактико-спеціальна підготовка, вогнева підготовка, інженерно-саперна підготовка, медична підготовка, основи виживання, методика інструкторської діяльності в сфері ВПВ.

Волинська обл.**ЖОВТЕНЬ****ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ВИШКІЛЬНО-ПАТРІОТИЧНИЙ ТАБІР «ПОВСТАНЕЦЬ-2017»**

З 2006 року традиційно проводиться на Волині. Учасники табору за декілька днів освоюють різнобічну програму фізичного та військового вишколу.

Табір має на меті реалізацію наступних завдань:

- виховання студіюючої молоді на засадах патріотизму та християнської моралі;
- моральна, фізична та розумова підготовка молоді до виконання нею військового обов'язку перед Українською Державою у лавах Збройних Сил та інших силових структур України;
- пропаганда серед молоді здорового способу життя;
- ознайомлення молоді з основними засадами табірництва та військової справи.

Богдан Бальбуза bogdan.balbouza@gmail.com
(097) 864 67 65**Волинська обл.****ЛИСТОПАД****ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ МАНДРІВНИЙ ТАБІР «ХОЛОДНИЙ ЯР - 2017»**

проводиться вже багато років поспіль. Даний захід поряд із фізичним вишколом молодих людей має на меті також збагатити історичні знання учасників про «великі дні наших Визвольних змагань». Табір триває 3 дні, впродовж яких учасники проходять близько 100 км, відвідуючи історичні місця Черкаської області.

Олександр Вовченко gdartm@gmail.com
(093) 147 05 05**Черкаська обл.,** урочище Холодний Яр

СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В УКРАЇНІ

Спілка Української Молоді в Україні є складовою світової спільноти СУМ, яка об'єднує українців у 10 країнах на чотирьох континентах.

Створена у 1925 році, наша організація ставить собі за мету виховання патріотичної української молоді, готової працювати для добра українського народу та утвердження його державності. Важливим компонентом виховної системи організації є також духовний розвиток членства, про що свідчить гасло СУМ: «Бог і Україна».

Сьогодні Спілка Української Молоді в Україні має свої осередки та представництва у більшості областей країни. У її лавах гуртуються різні за віком українці: СУМенята (4-5 років), молодше юнацтво (6-12 років), старше юнацтво (13-17 років), дружинники (18-50 років), сеньйори (віком понад 50 років).

Щотижневі сходи, вишколи, семінари, виховно-відпочинкові табори, мандрівки, мистецькі імпрези, суспільницькі акції, дискусійні клуби, спортові та теренові змаги, Злети та Конференції є тими формами організаційної праці, які, вже понад 90 років, практикує Спілка Української Молоді.

Із питань співпраці з СУМ в Україні можна звертатися до Крайової Управи:

01030, м. Київ, вул. Михайла Коцюбинського, 6, к.8.

Тел./факс (044) 234-72-40, тел. (067) 66-44-318,

Адреса електронної пошти: ky-ukraine@cym.org.

Сайт організації: www.cym.org/ua

31 ГРУ. 16-5 СІЧ. 17**ЗИМОВИЙ ТАБІР
«ОСТАННІЙ ЮНАЦЬКИЙ»**

Крайова Управа СУМ в Україні

Львівська обл.

31 БЕРЕЗНЯ-2 КВІТНЯ**ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ СЕМІНАР:
«Ващенко й Україна ХХІ: Методика виховної
праці з дітьми та юнацтвом»**Крайова Управа СУМ в Україні за сприяння
Міністерства молоді та спорту України в
рамках проекту «Навчально-методичний курс
«Виховний ідеал»

Тернопільська обл.

6-8 ТРАВНЯ**ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ СЕМІНАР:
«ТАБІР ЯК МІКРО СУСПІЛЬСТВО»**Крайова Управа СУМ в Україні за сприяння
Міністерства молоді та спорту України в
рамках проекту «Навчально-методичний курс
«Виховний ідеал»

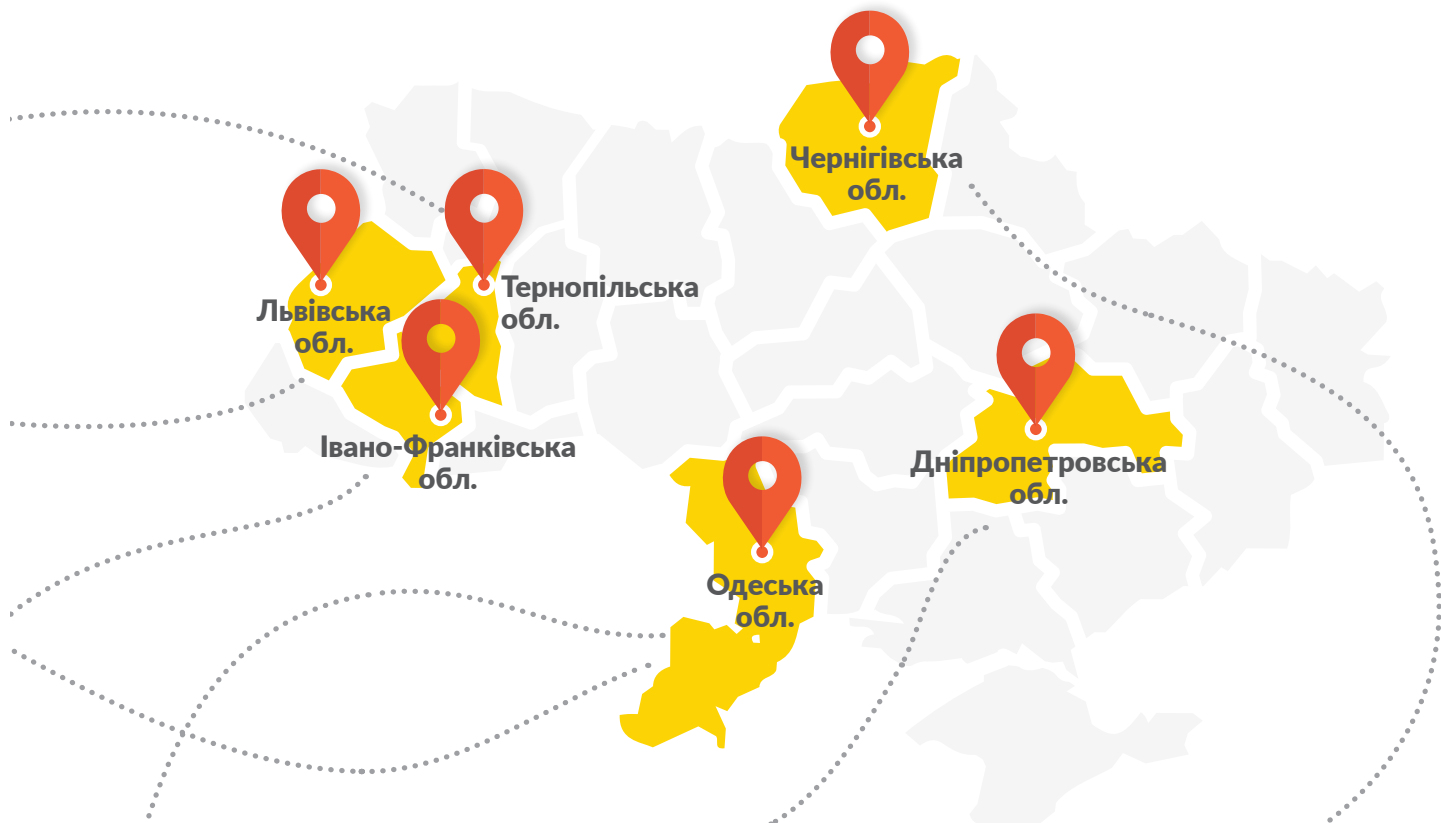
Івано-Франківська обл.

31 ЛИПНЯ-12 СЕРПНЯ**ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ВИХОВНО-
ВІДПОЧИНКОВИЙ ТАБІР
«УКРАЇНСЬКИЙ АВАНГАРД»**Крайова Управа СУМ в Україні за сприяння
Міністерства молоді та спорту України в
рамках проекту «Український авангард»

Одеська обл.

31 ЛИПНЯ-12 СЕРПНЯ**ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БЛАГОДІЙНИЙ
ТАБІР «ДЕРЕВО ЖИТТЯ»**Крайова Управа СУМ в Україні за сприяння
Міністерства молоді та спорту України в
рамках проекту «Столітній шлях»

Одеська обл.

8-10 ВЕРЕСНЯ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ СЕМІНАР: «РІЙ, ЯК КОЛЕКТИВ: ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ ДИТЯЧОГО КОЛЕКТИВУ»

Крайова Управа СУМ в Україні за сприяння
Міністерства молоді та спорту України в
рамках проекту «Навчально-методичний курс
«Виховний ідеал»

Дніпропетровська обл.

ЖОВТЕНЬ

XVII КРАЙОВИЙ З'ЇЗД СПІЛКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В УКРАЇНІ

Крайова Управа СУМ в Україні

Чернігівська обл.

ГРУДЕНЬ

СВІТОВА БЛАГОДІЙНА АКЦІЯ «ТЕПЛОМ ЗІГРІЄМО СЕРЦЯ»

Світова Управа СУМ,
Крайова Управа СУМ в Україні

Україна

29 ГРУ. 17-3 СІЧ.18

ЮНАЦЬКИЙ ЗИМОВИЙ ТАБІР СУМ В УКРАЇНІ

Крайова Управа СУМ в Україні

ПЛАСТ

Українська скаутська організація. Метою Пласту є сприяти всебічному, патріотичному вихованню та самовихованню української молоді на засадах християнської моралі. Будучи неполітичною і позаконфесійною організацією, Пласт виховує молодь на свідомих, відповідальних і повновартісних громадян місцевої, національної та світової спільноти, провідників суспільства.

22-23 КВІТНЯ

МИСТЕЦЬКИЙ ЗАХІД «ДЕНЬ ПЛАСТУНА»

Мистецький фестиваль для молоді з усієї України

Андрійчук С.
kps@plast.org.ua
(095) 926 97 07

м.Львів

КВІТЕНЬ – ЛИСТОПАД

СЕРІЯ СЕМІНАРІВ (21) З НАВЧАННЯ ТА МОТИВАЦІЇ ВОЛОНТЕРІВ

Мета: навчання роботи з дітьми, отримання мотивації бути волонтером.

Андрійчук С.
kps@plast.org.ua
(095) 926 97 07

Львів, Тернопіль,
Івано-Франківськ, Київ,
Вінниця, Святогірськ,
Полтава

ТРАВЕНЬ

СЕРІЯ ВИШКОЛІВ (4) З ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ «СВЯТА ВЕСНИ»

Андрійчук С.
kps@plast.org.ua
(095) 926 97 07

Київ, Полтава,
Львів, Тернопіль

ТРАВЕНЬ-ЧЕРВЕНЬ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ НАВЧАЛЬ- НИЙ ТА ІНСТРУКТОРСЬКО- МЕТОДИЧНИЙ СЕМІНАРИ (4) «КУЗНЯ ЗАХИСНИКІВ УКРАЇНИ»

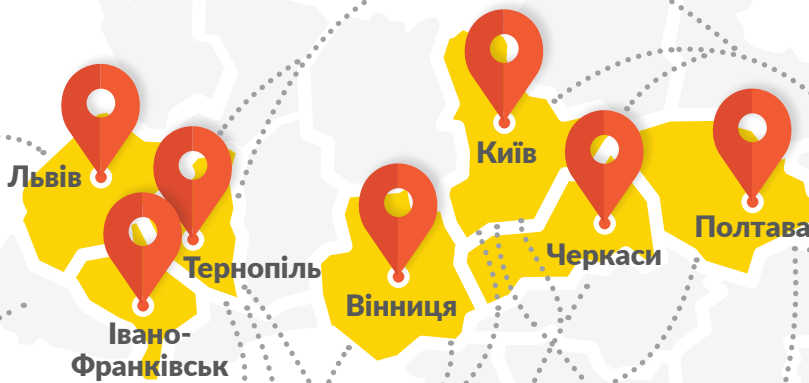
Мета: військово-патріотична підготовка молоді

Андрійчук С.
kps@plast.org.ua
(095) 926 97 07

Київ, Черкаси

29 КВІТНЯ-2 ТРАВНЯ

ЗМАГАННЯ З ПІШОГО ТУРИЗМУ «СТЕЖКАМИ ГЕРОЇВ»

Змагання з пішого туризму серед команд молоді по місцям діяльності УПА

Андрійчук С.
kps@plast.org.ua
(095) 926 97 07

Івано-Франківська
обл.

ЧЕРВЕНЬ-СЕРПЕНЬ

СЕРІЯ ТАБОРІВ ДЛЯ МОЛОДІ (22)

Серія таборів, які покликані плекати національно-патріотичних дух у молоді, вміння виживати в природі.

Андрійчук С.
kps@plast.org.ua
(095) 926 97 07

Київська, Полтавська,
Черкаська, Львівська,
Тернопільська, Івано-
Франківська області

ЛИСТОПАД

МИСТЕЦЬКО-ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ЗАХІД «ОРЛИКІАДА»

Творчі та мистецькі змагання серед молоді на визначену тему.

Андрійчук С.
kps@plast.org.ua
(095) 926 97 07

Вінницька
обл.

ЛИСТОПАД

ВСЕУКРАЇНСЬКІ ІГРИ ДЛЯ МОЛОДІ

Мета: популяризація здорового способу життя серед молоді.

Андрійчук С.
kps@plast.org.ua
(095) 926 97 07

Тернопільська
обл.

ГО «МОЛОДІЖНИЙ НАЦІОНАЛІСТИЧНИЙ КОНГРЕС (МНК)»

громадська організація яка офіційно представляє в молодіжному середовищі політику ОУН (бандерівської). Профіль — національно-патріотичне виховання, захист прав та інтересів української молоді, пропаганда ідей українського націоналізму.

18-19 ЛЮТОГО

ФОРУМ УЧАСНИКІВ КУРСУ 2016 РОКУ

Мета: обмін між учасниками заходів Курсу вільних людей власним досвідом в реалізації громадських ініціатив, а також знань та вмінь, здобутих на Курсі.

Шаплай Марія
Олександрівна
0978286946

Київська обл.

8-10 КВІТНЯ

НАРАДА ОРГКОМІТЕТУ ТА РЕГІО-НАЛЬНИХ КООРДИНАТОРІВ ПРОЕКТУ

Нарада, спрямована на обговорення напрямку та специфіки, термінів майбутнього Курсу Вільних Людей.

Шаплай Марія
Олександрівна
0978286946

Київська обл.

28 КВІТНЯ-2 ТРАВНЯ

ВСЕУКРАЇНСЬКА ТЕРЕНОВА ГРА «ГУРБИ-АНТОНІВЦІ 2017»

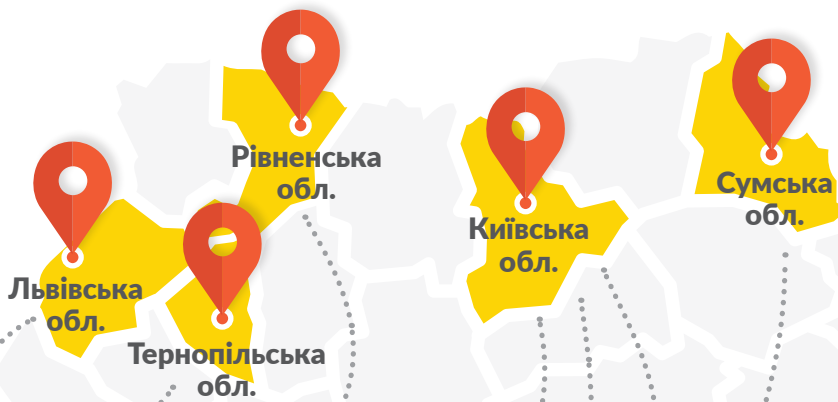
Мета: об'єднання та гарт молоді всієї країни задля формування нової генерації дієвих та рішучих патріотів, які готові змінювати країну. Гра триває 72 години без перерв, тому учасники мають нагоду випробувати себе на витривалість, психоемоційну, фізичну стійкість, готовність працювати в команді та бути ефективним у самотійно. Захід проходить на місці найбільшого бою між силами УПА та НКВС.

Андрійчук С.
kps@plast.org.ua
(095) 926 97 07

Рівненська обл.

20-21 ТРАВНЯ

НАВЧАЛЬНИЙ СЕМІНАР З ПІДГОТОВКИ ТРЕНЕРСЬКОЇ КОМАНДИ ПРОЕКТУ

Семінар спрямований на поглиблення знань та навичок лекторів, які будуть задіяні в наступних етапах Курсу Вільних Людей.

Шаплай Марія
Олександрівна
0978286946

м. Київ

ТРАВЕНЬ-ЖОВТЕНЬ*

ТЕРЕНОВА ГРА «ЛЕГЕНДА УПА»

Мета: національно-патріотичне виховання молоді в містах та районах даних областей, пропагування історії України, активного та здорового способу життя.

- * 1) орієнтовно 12-14 травня
- 2) орієнтовно 13-15 жовтня
- 3) орієнтовно 12-14 травня

Дацків Оксана Романівна (093) 7682162
Мисак Микола Дмитрович (096) 8051324

Львівська, Тернопільська обл.

1-12 ЛИПНЯ

ЮНАЦЬКИЙ НАМЕТОВО-ПРАКТИЧНИЙ ПАТРІОТИЧНИЙ ТАБІР «КОЛОВРАТ ІМ.РОМАНА АТАМАНЮКА»

Табір для юнаків та дівчат 13-17 років. За 12 днів ми прививаємо таборовикам любов до українського - мови, пісні, фільму і т.д. Вони набувають практичних навичок із життя у лісі, вчать командної роботи, відвідують гутірки з історії та інших дисциплін, тренінги, майстер-класи. Також у програмі є спортивні ігри, симуляція виборчого процесу та "день самоврядування", теренова гра і т.ін. Табір покликаний загартувати дитину фізично, навчити її діяти як частина команди, відповідальності та ініціативності.

Горайнова Олеся (050) 021 07 84
П'ятаченко Валерій (066) 248 21 49

Сумська обл.

5-15 СЕРПНЯ

ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР
«ВІДВАГА-2017»

Табір має вишкільний характер і покликаний загартувати молодь фізично, психологічно та інтелектуально. Програма табору комплексна, у ній присутні у фактично рівних кількостях спортивні заняття, тактична підготовка, ігри, а також гутірки, тренінги, майстер-класи, бесіди з відомими людьми.

Горайнова Олеся (050) 021 07 84
Фаріон Соломія (063) 067 77 84

Харківська обл.

ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ*

МОЛОДІЖНІ ТАБОРИ

Мета: виховання світоглядних цінностей молоді та їх громадянської позиції на основі національно-патріотичного виховання; формування кола однодумців, контактів та команди для подальшої співпраці у громадській діяльності.

- * 1) 12-16 липня;
- 2) 19-23 липня;
- 3) 26-30 липня;
- 4) орієнтовно 09-13 серпня
- 5) орієнтовно липень-серпень

Шаплай Марія Олександрівна
(097) 828 69 46

Івано-Франківська, Київська, Сумська,
Львівська, Тернопільська обл.

ВЕРЕСЕНЬ-ЖОВТЕНЬ*

СЕМІНАРИ

Мета: надати молоді стартові знання, навички та інструменти, необхідні для громадської діяльності; розпрацювання проектів учасників для їх реалізації на вирішення проблем громади їх міст чи регіонів. Після навчального семінару учасники реалізовуватимуть проекти, що допоможе їм на практиці навчитись вирішувати проблеми громади власними громадськими ініціативами.

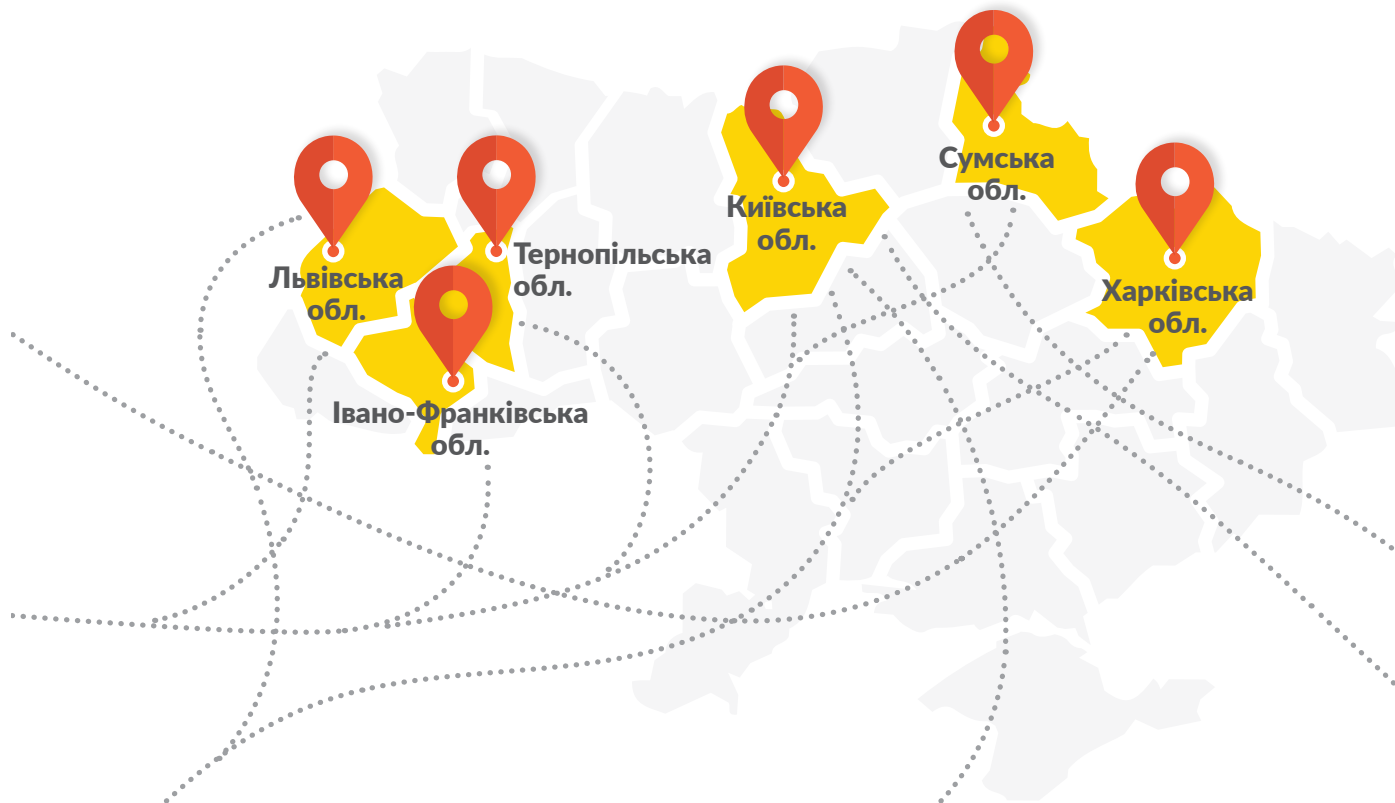
- * 1) 15-17 вересня;
- 2) 13-15 жовтня;
- 3) 27-29 жовтня

Шаплай Марія Олександрівна
(097) 828 69 46

Київська, Львівська, Харківська обл.

30 ВЕРЕСНЯ -1 ЖОВТНЯ

ТАБІР-ДЖАМБОРІ «ПОВСТАНСЬКА ВАТРА-2017»

Мета: сформувати в учасників сучасне розуміння поняття патріота та націоналіста і відповідно до цього змотивувати їх до громадської діяльності та поширення національно-патріотичного виховання серед молоді з різних регіонів. Кожен учасник отримує корисний та веселий відпочинок в колі успішних людей, що відвідують табір, аби передати власний досвід і розкрити секрети успіху.

Горайнова Олеся (050) 021 07 84
Фаріон Соломія (063) 067 77 84

Київська обл.

14-17 ВЕРЕСНЯ

ТЕРЕНОВА ГРА «РЕВИН ЯР-2017»

Змагання з пішого туризму серед команд молоді по місцям діяльності УПА

Горайнова Олеся (050) 021 07 84
П'ятченко Валерій (066) 248 21 49

Сумська обл.

18-19 ЛИСТОПАДА

ПІДСУМКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

Мета: аналіз попередніх етапів проекту Курс Вільних Людей

Шаплай Марія Олександрівна
(097) 828 69 46

Київська обл.

ЮНАЦЬКИЙ КОРПУС «ДЖУРА»

Молодіжна організація, мета якої різностороннє національно - патріотичного виховання дітей і молоді, яка включає самовиховання, розвиток побратимства, формування засад здорового способу життя, всебічний розвиток в суспільстві, набуття лідерських якостей.

За півтора роки існування ми зробили наметові та стаціонарні табори в Харкові, Черкасах, Чернігові, Києві та Київській області, які працювали протягом усього літа. Співпрацюємо з різними організаціями, такими як: НСОУ «Пласт», «ВОВПО», «Український Легіон», «КПДЮ», Клуб екстремальної та спецпідготовки «ГРІМ», «Центр зайнятості вільних людей». Наші вихованці та інструктори активно приймають участь в всеукраїнській дитячо-юнацькій військово-патріотичній грі «Сокіл» Джура.

Започаткували проведення юнацьких змагань «Сильна Нація», метою яких є підведення підсумків літнього сезону, обміну вражень, здобутих знань та особливостей регіону.

Допомога в проведенні міжнародних змагань «Нащадки Вільних» для культурного, етнічного обміну між країнами Литви та Молдови.

ЮК «Джура» за підтримки Міністерства культури та молоді Литви організувала спільно з Литовськими скаутами захід «Unitedfriendship» – культурно-етнічний обмін двома країнами. В грудні 2016 року 16 учасників з України мали змогу відвідати міста Шауляй та Вільнюс. Дізнатись про красу Литви, їх боротьбу за незалежність, подружитись з литовськими скаутами, розказати про свою країну та культурну спадщину.

У 2017 році ми плануємо організувати табори в Запоріжжі, Черкасах, Чернігові, Харкові, Києві, Чернівцях, Івано-Франківську, Бердянську, Миколаєві, Вінниці, Рівному. Які будуть діяти протягом літнього часу та проводити різні освітні, розважальні та спортивні заходи впродовж шкільного року.

З ПОЧАТКУ СІЧНЯ 2017***КОМПЛЕКС ВІЙСЬКОВИХ ВИШКОЛІВ**

на базі військово-патріотичного табору «Азовець», які навчають дітей поводитись зі зброєю, збирати/розбирати автомат, надавати першу медичну допомогу та розкажуть про правила безпеки у надзвичайних ситуаціях.

*перший та останній тижні місяця

З ПОЧАТКУ СІЧНЯ 2017***КОМПЛЕКС ВІЙСЬКОВИХ ВИШКОЛІВ**

на базі музею «Київська фортеця» з формування командного духу, отримання навичок роботи з картою, компасом та орієнтуванні на місцевості.

*перший та останній тижні місяця

22 СІЧНЯ

ДЕНЬ СОБОРНОСТІ

29 СІЧНЯ

ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ КРУТ

20 ЛЮТОГО

ДЕНЬ НЕБЕСНОЇ СОТНІ

2017 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ МУЖНОСТІ
в навчальних закладах міста Києва з метою формування національно-патріотичної свідомості та військово-патріотичного виховання молоді.

11-12 ЛЮТОГО

ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРІВ,
тренінгів та вишколів на базі військово-патріотичного табору «Азовець» з метою підвищення професійного рівня представників національно-патріотичних організацій та таборів.

7 КВІТНЯ

ДЕНЬ ЗДОРОВ'Я

5 ЧЕРВНЯ-26 СЕРПНЯ**ПРОВЕДЕННЯ ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНИХ ТАБОРІВ**

типу «Азовець» для формування українця нової доби – патріота, готового брати активну участь в розбудові та захисті України.

16-17 ВЕРЕСНЯ

ЗМАГАННЯ «СИЛЬНА НАЦІЯ»

14 ЖОВТНЯ

**ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА,
СВЯТО УПА, ПОКРОВА ПРЕСВЯТОЇ
БОГОРОДИЦІ**

2 ГРУДНЯ

ПРОВЕДЕННЯ КВЕСТУ «МАЙДАН»

«ОСВІТНЯ АСАМБЛЕЯ»

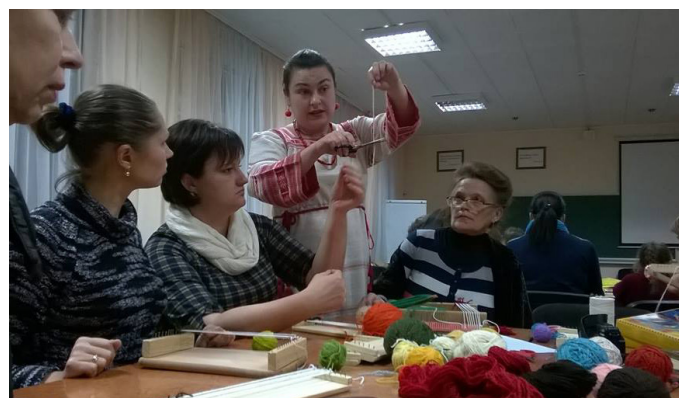
Це волонтерський просвітницький проект, спрямований на розвиток альтернативних осередків освіти, її доступності та розвитку.

Ми хочемо за короткий час дати можливість розібратися в актуальних питаннях. За 2 роки ми провели більше 200 заходів, які відвідали більше 6'500 осіб. Наші осередки є у 6 містах України: Києві, Харкові, Львові, Кременчуці, Дніпрі та Одесі.

«Освітня асамблея» об'єднала не лише мешканців одного міста, а й цілої України! У нас Ви знайдете цікаве живе спілкування не лише з лектором або тренером, а й із іншими відвідувачами «Освітньої асамблеї».

ФОТОАРХІВ ЗАХОДІВ

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

МАТЕРІАЛИ

ЯКІ МОЖУТЬ БУТИ
КОРИСНІ ДЛЯ РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО
ВИХОВАННЯ

**Електронні видання Українського
інституту національної пам'яті**

[http://www.memory.gov.ua/ebooks\](http://www.memory.gov.ua/ebooks/)

**Збірка методичних
рекомендацій для ЗНЗ**

[http://www.memory.gov.ua/ebook/zbirka-
metodichnikh-rekomendatsii-do-vidznachennya-
pam-yatnikh-dat-u-zagalnoosvitnikh-navchaln](http://www.memory.gov.ua/ebook/zbirka-metodichnikh-rekomendatsii-do-vidznachennya-pam-yatnikh-dat-u-zagalnoosvitnikh-navchaln)

Щоденна рубрика «Цей день в історії»

http://www.memory.gov.ua/history_days

Методичні рекомендації для шкіл і ЗМІ

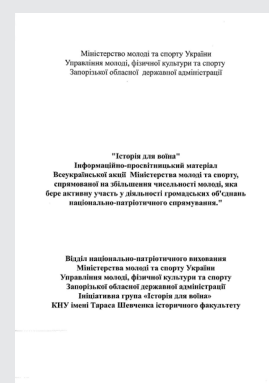
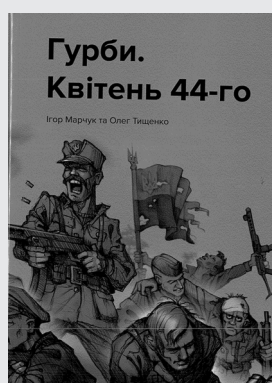
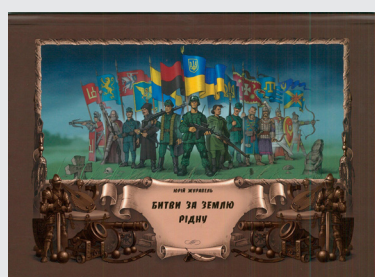
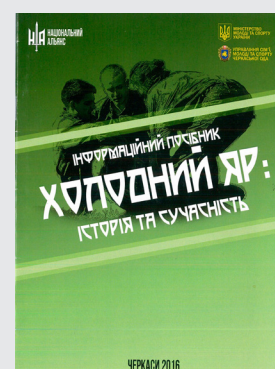
<http://www.memory.gov.ua/methodic-materials>

**УКРАЇНСЬКИЙ
ІНСТИТУТ
НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПАМ'ЯТІ**

ЛІТЕРАТУРА

ВИДАНА МІНІСТЕРСТВОМ
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
В 2016 РОЦІ

1917

УКРАЇНСЬКИ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФОРУМ

КО

ДМИТРО ВИТОВСЬКИЙ

Сотник Легіону Українських
Січових Стрільців, полковник,
начальний командант УГА

ОЛЕКСАНДР ПИЛЬКЕВИЧ

Український військовий діяч,
генерал-хорунжий Армії УНР

- ★ Столиця держави
- Столиця Автономної республіки Крим і районний центр
- Районний центр, місто
- Межі областей і Автономної республіки Крим
- Українські етнічні території поч. XX ст.

ИЙ

РДОН

Міністерство
молоді та спорту
України

Міністерство
освіти і науки
України

ДЕРЖАВНА ПРИКОРДОННА
СЛУЖБА УКРАЇНИ

КИЇВСЬКА ОБЛАСНА
ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

2017

СУЧАСНІ
КОРДОНИ УКРАЇНИ

КОРДОНИ ТА ТЕРИТОРІЯ
УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ
РЕСПУБЛІКИ

ПІСЛЯ ПРОГОЛОШЕННЯ
АКТУ ЗЛУКИ 22.01.1919

В'ЯЧЕСЛАВ СЕМЕНОВ

Старший лейтенант
Державної прикордонної
служби, Герой України

0 50 100 150 200 250 300 km
0 50 100 150 200 mi

©plavskadesign

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ІНСТИТУТІВ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА, ВІДПОВІДІ НА ЯКІ ДОПОМОЖУТЬ В РЕАЛІЗАЦІЇ ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПРИЯННЯ ОБОРОНИ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ.

1 Чи відомо вам, що військові комісаріати є місцевими органами військового управління, завданням та функцією (серед інших) яких є участь у роботі місцевих держадміністрацій, органів місцевого самоврядування, військових частин та підприємств з військово-патріотичного виховання громадян України?

(пункти 8–9 Положення про військові комісаріати, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 червня 2013 р. № 389).

2 Чи подавали ви до військових комісаріатів пропозиції до наказів командувачів військ оперативних командувань (начальників гарнізонів) щодо закріплення військових частин та військових навчальних закладів за цивільними навчальними закладами для організації військово-шефської роботи, військової професійної орієнтації і патріотичного виховання молоді?

(Концепція допризовної підготовки і військово-патріотичного виховання молоді, затверджена Указом Президента України від 25 жовтня 2002 року № 948/2002).

3 Чи відомі вам випадки укладання договорів про співробітництво для організації взаємодії органів влади, керівників навчальних закладів, підприємств, установ з органами військового управління, з'єднаннями, військовими

частинами, військовими навчальними закладами, організаціями та установами з питань військово-патріотичного виховання?

(Концепція допризовної підготовки і військово-патріотичного виховання молоді, затверджена Указом Президента України від 25 жовтня 2002 року № 948/2002).

4 Чи брали ви участь у формуванні координаційних рад з питань національно-патріотичного виховання як дорадчих органів при місцевих державних адміністраціях?

(Стратегія національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 роки, затверджена Указом Президента України від 13 жовтня 2015 року № 580/2015).

5 Чи знаєте ви про функціонування відповідних координаційних рад утворених місцевими державними адміністраціями у т. ч. і для організації військово-патріотичного виховання молоді та її підготовки до виконання військового обов'язку?

(Пункт 2 Указу Президента України від 11 лютого 2016 року № 44/2016 “Про шефську допомогу військовим частинам Збройних Сил України, Національної гвардії України та Державної прикордонної служби України”).

6 Чи ураховуєте ви у своїй діяльності вимогу керівних документів про те, що видача зброї (пневматичної, учбової, спортивної) та іншого військового майна Міністерством оборони України до середніх закладів освіти (шкіл) здійснюється органами постачання оперативних командувань через військові комісаріати відповідно до встановлених норм за умови надання необхідних документів?

(Концепція допризовної підготовки і військово-патріотичного виховання молоді, затверджена Указом Президента України від 25 жовтня 2002 року № 48/2002;

Положення про допризовну підготовку, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2000 р. № 1770 "Про затвердження положень про допризовну підготовку і про підготовку призовників з військово-технічних спеціальностей";

Інструкція про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної,

пневматичної і холодної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, та зазначених патронів, а також боєприпасів до зброї та вибухових матеріалів, затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ України від 21.08.1998 № 622).

7 Чи відомо вам, що безоплатна передача військового майна (крім озброєння та бойової техніки) здійснюється до сфери управління органів, уповноважених управляти державним майном?

(Порядок вилучення і передачі військового майна Збройних Сил України, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2002 р. № 1282).

**МІНІСТЕРСТВО
ОБОРОНИ
УКРАЇНИ**

ЕТАПИ ВІДРОДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СФЕРИ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Стан національно-патріотичного виховання до 2014 року

Навесні 2014 року ми гостро відчували недосконалість української гуманітарної політики, а особливо щодо питань формування української громадянської ідентичності. Київ швидко втрачав контроль над цілими регіонами України, бракувало консолідованого спротиву населення російсько-окупаційним заходам у Криму і деяких районах Донецької та Луганської областей. Як показали ці трагічні події, населення України в деяких регіонах не усвідомлювало себе громадянами України! Маючи лише формальний юридичний статус «громадянина», люди не були носіями українських національних (суспільно-державницьких) цінностей. Отже, й не чинили спротив російській агресії або ж, піддавшись на інформаційну маніпуляцію свідомості з боку окупантів, вдалися до колаборації. При цьому варто відзначити героїзм частини громадян східних і південних областей України, які згуртувалися в самооборонні підрозділи і зупинили гібридну війну Російської Федерації проти України у своєму краю ще на стадії «розхитування ситуації». Усіх цих українських людей об'єднувало усвідомлення себе громадянами України не через наявність паспорта чи тим паче соціально-економічний комфорт – їх об'єднували спільні суспільно-державницькі цінності незалежної і самодостатньої Української держави. А ці цінності формуються у свідомості людей у процесі

національно-патріотичного виховання, яке можна ще називати громадянською освітою.

У кінці 2014 року Ігор Олександрович Жданов, прийнявши посаду Міністра молоді та спорту України, публічно проінформував про намір відродити національно-патріотичне виховання в Україні як основу формування української громадянської ідентичності, а відтак фундамент національної безпеки країни. Мене запросили бути радником із цих питань. Вже у березні 2015 року було створено відділ національно-патріотичного виховання в Міністерстві молоді та спорту України, який я очолив. Це був перший такий спеціалізований підрозділ у центральному органі виконавчої влади за часів незалежності України.

Перше, що було зроблено, це проведено сотні консультацій із представниками різних органів влади, наукових установ, а головне з представниками традиційних національно-патріотичних громадських об'єднань. На основі цих консультацій, а також зібраного матеріалу про всі заходи, які стосуються формування національно-патріотичного світогляду, було проаналізовано наявний стан ситуації в цій сфері. Неурядові організації презентували вже на той час цікаві методики і програми у сфері формування української громадянської ідентичності. До прикладу, тисячі вихованців національно-патріотичних громадських організацій взяли активну участь у Революції

Гідності та добровольцями стали на захист територіальної цілісності нашої держави в перші дні російської агресії пороти України у 2014 році.

Станом на початок 2015 року навіть деякі молодіжні організації, приміром, такі як «Пласт – Національна Скаутська Організація України», «Молодіжний Націоналістичний Конгрес», «Національний Альянс», мали власні мартирологи Героїв оборони України від російської агресії, при цьому не маючи серед свого членства і вихованців жодного колаборанта. Державні ж органи, які формували «патріотичний» виховний процес, не могли похвалитися такими досконалими результатами, адже, наприклад, серед випускників позашкільних закладів освіти, де начебто проводились заходи «патріотичного виховання і духовності», ми зустрічаємо як Героїв Революції Гідності, так і представників каральних органів режиму Януковича, які піддавали репресіям українських громадян. Тобто ці «виховні системи» на практиці показали свою недосконалість, а відтак невідповідність сучасним потребам національної безпеки України.

Варто відзначити, що деякі попередні Уряди України робили спроби закласти систему національно-патріотичного виховання. Це зокрема, дуже прогресивна, як на той час, Концепція національно-патріотичного виховання молоді, затверджена спільним наказом Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту, Міністерства освіти і науки України, Міністерства оборони України, Міністерства культури і туризму України від 27.10.2009 № 3754/981/538/49. Це один із перших документів, де було повністю відкинуто

«вітчизняну» пострадянську військово-патріотичну ідеологію, та натомість задекларовано: «утвердження в свідомості громадян об'єктивної оцінки ролі українського війська в українській історії, спадкоємності розвитку Збройних Сил у обстоюванні ідеалів свободи та державності України і її громадян від Княжої доби, Гетьманського козацького війська, військ Української Народної Республіки, Січових стрільців, Української повстанської армії до часів незалежності».

Ще одним важливим документом було розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.02.2010 № 253 щодо «Питання Всеукраїнського центру патріотичного виховання молоді», яке через кардинальну зміну політичних сил при владі так і не запрацювало, а у 2013 році рішенням Уряду Миколи Азарова (постанова Кабінету Міністрів України від 17.10.2013 № 760) було визнано таким, що втратило чинність.

Проте ці два документи дали великий поштовх активізації національно-патріотичного виховання. Громадськість завдяки своїм світоглядним орієнтирам розпочала впроваджувати в системі позашкільної освіти відповідні заходи. Яскравим прикладом цього є Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Сокіл» («Джура»), розроблена громадським активом українського козацтва. Проте на цю гру під час того, коли Міністром освіти був Дмитро Табачник, ресурсної допомоги від держави не виділялось, адже все було спрямовано на пост-тоталітарну виховну систему «Зірниця», мета якої – «розмивати» контури української громадянської

ідентичності, прищеплюючи сентименти до тоталітарної радянської спадщини, її історичних міфів та, як результат, пропагувати антиукраїнську ідеологію «руського міра».

Початок відродження національно-патріотичного виховання у 2015 році

У період з кінця 2014 року до початку 2016 року довелося прикласти багато зусиль, щоб ліквідувати цілу низку нормативно-правових актів, які «наплодили» попередні режими з метою створення правових підстав для впровадження заходів, фундаментом яких була радянсько-кремлівська ментальність на основі антиукраїнської міфології «руського міра». Ця тоталітарна ідеологія гальмувала і поборювала все, що давало можливість формування у дітей та молоді української громадянської ідентичності на основі самодостатності і державності українців та України, а не частини радянського чи «російського» світу.

При цьому було розпочато консультації про створення окремої Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання. Згідно з Порядком розроблення та виконання державних цільових програм, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 № 106, спочатку має бути розроблено та схвалено Урядом відповідну Концепцію. На основі цієї Концепції розробляється Державна програма. Написання Концепції і Державної програми також було в рекомендаціях слухань профільного комітету Верховної Ради України під головуванням Артура Леонідовича Палатного.

Коли відділ національно-патріотичного виховання Мінмолодьспорту спільно з представниками наукових кіл, громадських ініціатив розпочав готувати проект Концепції Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на 2016–2020 роки, паралельно виникла ініціатива створити при Адміністрації Президента України робочу групу з написання відповідної Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 роки. Указом Президента України від 12.06.2015 № 334 «Про заходи щодо поліпшення національно-патріотичного виховання дітей та молоді» утворено Робочу групу з розроблення Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 роки, до складу якої увійшли не лише представники Мінмолодьспорту, але й молодіжних громадських ініціатив, які на той час співпрацювали з Міністерством.

Таранов Андрій Іванович
(19.12.1966 – 18.09.2016),
заступник Голови Адміністрації
Президента України

За ініціативою співголови Робочої групи (світлої пам'яті) Андрія Івановича Таранова, світоглядні і ціннісні орієнтири Стратегії було доручено виписувати представникам відділу національно-патріотичного виховання Мінмолодьспорту. Таким чином, коли документ був готовий та затверджений Указом Президента України від 13.10.2015 № 580, у ньому було зафіксовано, що «формування ціннісних орієнтирів

і громадянської самосвідомості у дітей та молоді повинно здійснюватися на прикладах героїчної боротьби Українського народу за самовизначення і творення власної держави, ідеалів свободи, соборності та державності, успадкованих, зокрема, від княжої доби, українських козаків, Українських Січових Стрільців, армій Української Народної Республіки та Західноукраїнської Народної Республіки, учасників антибільшовицьких селянських повстань, загонів Карпатської Січі, Української повстанської армії, українців-повстанців у сталінських концтаборах, учасників дисидентського руху в Україні. Також національно-патріотичне виховання має здійснюватися на прикладах мужності та героїзму учасників революційних подій в Україні у 2004, 2013–2014 роках, учасників антитерористичної операції в Донецькій та Луганській областях. У національно-патріотичному вихованні дітей та молоді важливо використати і виховний потенціал, пов'язаний із героїзмом українців, які боролися в арміях держав – учасників Антигітлерівської коаліції та в рухах опору нацистській Німеччині та її союзникам під час Другої світової війни 1939–1945 років, учасників міжнародних операцій з підтримки миру і безпеки. Одним із важливих чинників національно-патріотичного виховання має бути і шанобливе ставлення до пам'яті про жертви комуністичного та інших тоталітарних режимів в Україні, зокрема жертв Голодомору, політичних репресій і депортацій. Водночас не менш важливою складовою національно-патріотичного виховання має стати поширення інформації про досягнення наших співвітчизників

та їх внесок у скарбницю світової цивілізації, зокрема у сферах освіти, науки, культури, мистецтва, спорту».

Ще одним із фундаментальних пунктів у цій Стратегії є розвиток широкої співпраці органів державної влади, місцевого самоврядування і громадських ініціатив відповідного спрямування в напрямі її реалізації. Для реалізації цієї співпраці на практиці у розділі 8 Стратегії було передбачено, що «активізація роботи з національно-патріотичного виховання дітей та молоді на місцевому рівні потребує створення місцевими державними адміністраціями координаційних рад з питань національно-патріотичного виховання як дорадчих органів при місцевих державних адміністраціях із залученням до складу таких рад фахівців з питань освіти, молодіжної політики, фізичної культури та спорту, культури та мистецтва, запобігання надзвичайним ситуаціям, представників Товариства сприяння обороні України, а також інститутів громадянського суспільства відповідного спрямування».

Але найголовніше, що розділ 11 Стратегії, розроблений відділом національно-патріотичного виховання Мінмолodyспорту, передбачав чіткий перелік індикаторів ефективності виконання цієї Стратегії та низку заходів – починаючи від популяризації української мови до створення експозицій у музеях, присвячених національно-визвольній боротьбі за незалежність і територіальну цілісність України.

Олександр Йосипович Ярема,
заступник міністра молоді
та спорту України

Виконання Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 роки

Вже на виконання Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді 2016–2020 роки відділ національно-патріотичного виховання розробив та надіслав на погодження заінтересованим органам проект Концепції Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на 2016–2020 роки. Проект ще до кінця 2015 року з успіхом пройшов всі громадські слухання, був підтриманий усіма обласними державними адміністраціями, однак не всіма центральними органами виконавчої влади, оскільки деякі з них вважають розроблення та прийняття цього документа «недоцільним». Проте Мінмолодьспорт продовжує прикладати зусиль, щоб переконати колег із інших міністерств, що національно-патріотичне виховання є основою національної безпеки, і тому «економія» на ньому може обійтися ще дорожче країні, ніж її відсутність обійшлася у 2014 році в Криму та окремих районах Луганської і Донецької області.

Розуміючи, що Концепцію і Державну програму найближчим часом може бути не ухвалено, у грудні 2015 року за ініціатииви Міністра молоді та спорту України Ігоря Жданова відділ національно-патріотичного виховання розробив план заходів щодо національно-патріотичного виховання молоді на 2016 рік, який був затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25.12.2015 № 1400. Таким чином, уперше за 25 років незалежності України на реалізацію заходів

щодо національно-патріотичного виховання було виділено цілеспрямоване бюджетне фінансування в розмірі 10 млн. грн.

Календарний план заходів на 2016 рік було сформовано на основі проектів заходів всеукраїнського і міжнародного рівня, які подали структурні підрозділи з питань молоді та спорту обласних державних адміністрацій спільно з громадськими ініціативами.

У результаті до календарного плану заходів щодо національно-патріотичного виховання молоді на 2016 рік увійшло понад 50 освітньо-виховних, інформаційно-просвітницьких, культурологічних заходів. Станом на сьогодні Мінмолодьспорт провів понад 40 міжнародних та всеукраїнських національно-патріотичних заходів у 18 областях України, участь у них взяло понад 50 тисяч хлопців і дівчат, заходами охоплено понад півмільйона осіб.

Важливо зазначити, що значну частину цих заходів відтепер планується зробити щорічними, серед них: теренові ігри «Гурби-Антонівці» на Тернопільщині і «Січ: сила і честь» у Холодному Яру на Черкащині; семінари та форуми, такі як «Патріотичні екскурсії»; заходи з навиків безпеки, такі як «Молодь – за безпечний світ»; семінари щодо впровадження національно-патріотичного виховання під час літнього відпочинку та оздоровлення дітей та молоді «Патріотичне літо»; міжнародний захід «Нащадки вільних», спрямований на обмін досвідом із навиків безпеки за євроатлантичними стандартами серед молоді; заходи, спрямовані на підготовку виховників і організаторів

для гри «Сокіл» («Джура»); підсумковий захід Мінмолодьспорту «Покрова Героїв»; заходи з розвитку національного скаутського руху і туризму, пов'язаного з місцями та подіями боротьби за українську державність тощо.

Для участі в цих заходах варто уважно стежити за оголошеннями, які оприлюднюються на сайті Мінмолодьспорту, на сторінці «Національно-патріотичне виховання» у соціальній мережі «Facebook» та на сторінках і сайтах національно-патріотичних організацій, які на волонтерських засадах долучаються до організації та проведення заходів національно-патріотичного спрямування.

На початку 2016 року громадськими ініціативами було створено Асоціацію національно-патріотичних організацій (АНПО). До складу АНПО увійшли відомі та перевірені часом українські організації: «Пласт – Національна Скаутська Організація України», «Спілка Української Молоді в Україні», «Молодіжний Націоналістичний Конгрес», «Національний Альянс», «Спас», «Молодий Народний Рух» та інші громадські ініціативи з напрацьованими методиками формування національно-патріотичного світогляду серед членів та прихильників даних організацій.

Протягом 2016 року здійснено багато заходів для координації роботи військово-патріотичних організацій, клубів і гуртків, в тому числі з ветеранськими організаціями учасників АТО.

Варто також відзначити законодавчу ініціативу народного депутата, голови підкомітету з питань

національно-патріотичного виховання дітей та молоді Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму Олега Петренка, а саме – законопроект про внесення зміни до статті 87 Бюджетного кодексу України (про державну підтримку громадських об'єднань на виконання заходів щодо національно-патріотичного виховання). Від 20 грудня 2016 року Мінмолодьспорт має змогу за європейськими традиціями делегувати частину функцій із національно-патріотичного виховання громадським ініціативам, створивши правові механізми фінансування їх проектів, спрямованих на виконання пріоритетних дій Уряду у сфері формування національно-патріотичного світогляду населення. У планах Мінмолодьспорт внести зміни в низку підзаконних актів, щоб у 2017 році провести конкурсний відбір проектів громадських об'єднань спрямованих на розвиток національно-патріотичного виховання в 2018 році. Це дасть змогу передбачити їх фінансування у бюджетній програмі наступного року. Це великою мірою залежатиме від того, як швидко будуть погоджені дані ініціативи іншими виконавчими органами влади, зокрема тих, що відповідають за державну політику в сфері фінансів та економіки.

Олег Миколайович Петренко,
народний депутат України,
заступник голови Комітету,
голова підкомітету з питань
національно-патріотичного
виховання дітей та молоді
Комітету Верховної Ради
України з питань сім'ї, молодіжної
політики, спорту та туризму

Координаційні ради з питань національно-патріотичного виховання при місцевих державних адміністраціях

Одним із ключових завдань Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді 2016–2020 роки було створення відповідних координаційних рад при місцевих державних адміністраціях. Їх головна мета – бути майданчиком для співпраці громадських ініціатив та влади в напрямі відродження національно-патріотичного виховання. Одне із найважливіших завдань координаційної ради є написання місцевих програм із національно-патріотичного виховання згідно із закладеними в Стратегію національно-патріотичного виховання ціннісними орієнтирами та індикаторами ефективності виконання. На основі ухвалених місцевих програм у регіонах можуть бути створені центри з національно-патріотичного виховання в яких будуть працювати кваліфіковані в сфері національно-патріотичного виховання кадри, що дасть змогу ефективно впроваджувати ці програми. Одеська область однією із перших створила координаційну раду та ухвалила відповідну обласну програму, а за нею Вінницька та ряд інших областей.

Звертаємо увагу, що згідно Постанови КМУ від 12.10.2011 № 1049 «Про затвердження порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка» в місцевих (обласних, районних, міських, селищних, тощо) програмах національно-патріотичного виховання, можуть бути передбаченні кошти, за

рахунок яких на конкурсній основі може здійснюватись безпосередня підтримка проектів громадських ініціатив. Мінмолодьспорт щорічно протягом квітня-травня проводить подібні конкурси всеукраїнських і міжнародних проектів від дитячих і молодіжних громадських організацій, інформація про конкурс до 1 квітня розміщується на сайті Міністерства. З метою прозорості, а головне ефективності використання даних коштів громадськими об'єднаннями, рекомендуємо, Координаційним радам створювати відповідні моніторингові комісії з представників громадськості, проекти яких не фінансуються з місцевого бюджету. Мінмолодьспорт, другий рік поспіль, здійснює моніторинг проектів та заходів дитячих і молодіжних організацій фінансування яких здійснюється з державного бюджету. З цим даною інформацією можна ознайомитись в розділі «Молодь» на сайті Мінмолодьспорту.

Важливо не допускати профанації, коли питання національно-патріотичного виховання подають лише як один з «пріоритетів» молодіжної політики, тому що у всіх сильних країнах ЄС молодіжна політика є одним із елементів системи громадянського (національно-патріотичного) виховання, а не навпаки (як намагалися нам нав'язувати молоді політики і громадські активісти, спрямовані на отримання «грантів» країн ЄС, а не на створення сильного і захищеного національного гуманітарного простору, в якому молодіжна сфера є лише його частиною). Саме з метою виокремлення національно-патріотичного виховання, як окремої сфери необхідно ухвалити окремі місцеві програми з національно-патріотичного

виховання, яке є наскрізним процесом, не обмежується лише дітьми та молоддю, а стосується всього населення.

На виконання пункту 3 розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.12.2016 № 1400 «Про затвердження плану заходів щодо національно-патріотичного виховання молоді на 2016 рік» та задля полегшення процесу створення і функціонування координаційних рад відділ національно-патріотичного виховання Мінмолодьспорту розробив проект Типового положення про координаційну раду з питань національно-патріотичного виховання при місцевій державній адміністрації. Проект Типового положення являє собою «детальну інструкцію» про те як створювати такі координаційні ради, як вони мають функціонувати і які механізми використовувати для виконання Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді 2016–2020 роки на місцевому рівні. Відповідно до розпорядження КМУ від 7 грудня 2016 року № 999 затверджено «Типове положення про координаційну раду з питань національно-патріотичного виховання при місцевій державній адміністрації», і на основі нього вже формуються відповідні дорадчі органи. Швидкість їх створення і якість роботи на місцях залежатиме в першу чергу від відповідальності посадових осіб місцевих адміністрацій (виконкомів) та від конструктивної активності місцевих громадських ініціатив.

Цінності як основа гуманітарної сфери суспільства і держави

На основі зазначеного можна стверджувати, що менше ніж за два роки

напрацьовано низку нормативно-правових актів, які створюють першочергові необхідні умови для відродження національно-патріотичного виховання на всіх рівнях в Україні. Усе залежить лише від бажання і компетенції відповідальних посадових осіб та активності з боку національно-патріотичної громадськості. Завдяки отриманим знанням по впровадженню громадянського виховання у Французькій Республіці, що стало можливим завдячуючи підтримці Уряду США по навчальних програмах професійного зростання – USAID, низка державних службовців гуманітарного напрямку, науковців і громадських активістів із України були ознайомлені з найновішими стратегіями і технологіями формування національної громадянської ідентичності у країнах – флагманах ЄС.

У таких потужних країнах ЄС як Франція громадянське виховання (яке мало чим відрізняється від того, що ми кладемо в зміст національно-патріотичного виховання, бо беззаперечною його основою є захист і розвиток національної мови і культури) є основою національної безпеки держави. Адже, приміром, Франція «тримається» не на державному апараті чи армії, а на громадянах, які є носіями національних суспільно-державницьких цінностей. Варто наголосити, що не носіями паспорта, голосу на виборах, «віри в доброго царя», чи сплати податків, а саме носіями національних цінностей. Цінності у Франції не є результатом «суспільного консенсусу», а здобуті французькою нацією в кривавих внутрішніх громадянських протистояннях і закріплені законодавчо. Тому кожен державний службовець,

науковець чи представник неурядової організації, які здійснюють громадянське виховання, пропагують такі цінності: свобода, рівність, братерство і світськість. Заперечення чи протидію цим цінностям у них визнано аморальним і за це передбачено відповідні санкції для осіб, що працюють у сфері освіти і виховання, якщо вони спробують їх дискредитувати. При цьому ці цінності є універсальними, над ідеологіями і програмними засадами суспільно-політичних сил у Франції. Незалежно від того яка партія при владі, країна має сталий розвиток, адже в основі залишаються одні й ті ж самі гуманітарні цінності, навколо яких вже формується матеріальне.

Тобто, з якою б ідеологією при владі не перебували політичні сили, у гуманітарній політиці може корелюватися лише стратегія і тактика втілення одних і тих же цінностей, із безкомпромісним поборенням усього, що направлене проти них.

Сферами впровадження цінностей громадянського виховання у Франції є здебільшого формальна (Міністерство освіти) і неформальна (Міністерство молоді) освіта, хоча велику лепту в процес вкладає і Національна поліція шляхом профілактики правопорушень та Міністерство оборони шляхом формування концепцій «оборонної свідомості» (аспект, який потребує окремого розкриття, бо не містить у собі майже нічого зі звичного для пострадянського простору мілітаризму, а впроваджує теорії захисту національних цінностей, мови і культури, а також правову і безпекову культуру).

Молодіжна політика, волонтерство, спорт і навіть соціальна допомога

у Франції – це лише інструменти громадянського виховання (тобто прищеплення національних цінностей). Будь-який захід у сфері громадянського виховання, а тим паче ті, що претендують на фінансову підтримку з державного і місцевих бюджетів, повинні мати чітке обґрунтування і опис механізмів, як вони впроваджуватимуть вказані цінності серед населення Французької Республіки (чи одну з них, щоб підсилити інші три).

У той же час важливо зауважити, що в Німеччині хоч і не заперечують цінностей Французької Республіки, однак там громадянське виховання зосереджено більше на заходах подолання тоталітарного спадку. Тому з 1970-х років при Міністерстві внутрішніх справ Німеччини (єдиному органі державної влади цієї країни, який має свої структури аж до місцевого рівня) створено Федеральне агентство громадянського виховання, яке має свої офіси в Берліні та Бонні, в обох місцях має медіа-центри. Воно виникло як орган для пояснення демократичних принципів нації, яка мала критично осмислити та протиставити себе націонал-соціалізму. На додаток до Федерального агентства 15 із 16 земель Німеччини мають свої власні агентства з громадянського виховання. Ці органи незалежні від федерального агентства, а є в підпорядкуванні місцевих органів влади земель та, як правило, належать до регіонального органу внутрішніх справ. Громадянське виховання тут у широкому сенсі означає навчання і заохочення громадян до активної участі в житті суспільства і в демократичних процесах. Робота агентства зосереджена на сприянні усвідомленню громадянами

що таке демократія і їх подальшій участі в політиці та суспільному житті.

Таким чином, якщо Україна теж претендує на входження в євроатлантичний світ, вона просто зобов'язана визначити і чітко законодавчо закріпити свої національні суспільно-державницькі цінності, які не можуть бути «компромісом», але не повинні заперечувати загальнолюдських цінностей, а також цінностей, які культивують у дружніх до України спільнотах.

Доки національні мислителі і філософи не виробили якесь спільне бачення, ми пропонуємо взяти як «робочий варіант» цінності, які виборювала українська нація у процесі свого формування і становлення державності. До таких цінностей можна сміло відносити самобутність, гідність, волю і соборність українського народу. Адже з втратою державності часів Княжої Доби українці століттями виборювали свою самобутність, яка кристалізувалася не лише в плеканні української мови і культури, але й у міжетнічних симбіозах на теренах України, які є теж унікальними і неповторними і тому підкреслюють самобутність українців (за умови, що вони не витісняли українську мову і культуру з гуманітарного простору українців). Після двох невдалих спроб – на початку і в середині ХХ століття – відновити українську державність на основі української самобутності, а відповідно і права державного самовизначення, під кінець минулого століття це вдалося українському народові. Проте через незахищеність індивідуальної і національної гідності українців, країна застрягла на половині дороги

між радянським тоталітарним минулим і вільним європейським майбутнім. Щоб вирватись із цієї невизначеності українцям довелося здійснити Революцію Гідності, яка вартувала сотень кращих українських життів на Майдані, і яку вже третій рік поспіль захищаємо тисячами кращих життів українства на східному фронті. Саме там виборюється воля на основі самобутності та гідності українців, яку, безперечно, можна здобути лише коли українців поєднає споконвічно омріяна соборність.

Після проведених консультацій з громадськістю і науковцями, Верховна Рада України Постановою від 23.02.2017 № 1908-VIII «Про Рекомендації парламентських слухань про становище молоді в Україні на тему: «Ціннісні орієнтації сучасної української молоді», рекомендувала:

«сприяти популяризації українських суспільно-державницьких цінностей, зокрема самобутності, соборності, волі і гідності Українського народу, та формуванню на їх основі національно-патріотичного світогляду дітей та молоді».

Пропонуємо в усіх заходах та проектах у сфері національно-патріотичного виховання маркером ефективності, вважати, інтенсивність та якість «прищеплення» учасникам проекту, заходу таких виборюваних українцями національних суспільно-державницьких цінностей як самобутність, воля, соборність і гідність українського народу. Дані цінності не можуть заперечувати ні програмні документи, ні ідеологія державницьких, політичних сил і громадських ініціатив.

Формування оборонної свідомості як основа військово-патріотичного виховання

На основі європейського досвіду доцільно зазначити, що, приміром, у Франції основними завданнями формування оборонної свідомості, перш за все, є донесення національних цінностей держави комунікаціями французької мови та культури. Задля цього вихованцям надаються такі компетенції:

1 Захист французької мови і культури, який включає в себе вміння читати національні філософські трактати і розуміти їх історичний контекст.

2 Уміння верифікувати джерела інформації. Суть у тому, що у демократичних вільних країнах не намагаються «обмежувати» доступ до джерел інформації, адже в глобалізованому відкритому соціумі це практично неможливо завдяки новітнім інформаційним технологіям таким як Інтернет. У той же час, французи, як усі раціональні європейці, витрачають свої зусилля на те, щоб надати вихованцям навички перевіряти інформацію та джерела на достовірність. До прикладу, можуть розділити вихованців на мікрогрупи і роздати всім по маленькому клаптику від якогось великого маловідомого зображення та поставити завдання, щоб кожна група по отриманому клаптику описала що на ньому зображено і частиною чого воно є. Після того як всі групи викладуть свої аналітичні версії про те, що їхній клаптик представляє – аніматор (натхненник) показує їм повністю все зображення, з якого були взяті клаптики, і всі вихованці можуть самі визначити

наскільки точно вони оцінили «джерело» та «інформацію».

3 Уміння захищати інформацію. Тут мається на увазі, наприклад, «гігієна» поведінки в соцмережах. Тобто не викладай туди зайвого про себе особисто, про свою родину, свою комуну (громаду) тощо. Звісно, тут же навчають, що не варто знімати відео як пересуваються Збройні сили Франції, і викладати його у Інтернеті.

4 Уміння аналізувати, чи принесли користь захисту цінностей держави військові операції, в яких брали участь Збройні сили Франції. Для цього вихованців також ділять на мікро-групи, кожна з яких вибирає будь-яку військову операцію за останні пару десятиріч років, де брали участь французькі військовослужбовці, і проводить повний її аналіз, який включає кількість загиблих і поранених та суму виплаченої допомоги, кількість втраченої техніки, відстріляних боєприпасів тощо. Оскільки з часів Другої світової війни французька армія воює лише в «заморських» землях, то вихованці повинні у своєму аналітичному звіті вказати, через які сухопутні, водні чи повітряні шляхи перекидалися збройні сили, згідно з якими міжнародними угодами Французької Республіки це було можливим. Тобто вивчається геополітичний вплив Франції, що відкриває вихованцям можливості їх країни на світовій арені. Проаналізувавши ту чи іншу військову операцію французької армії, вихованці роблять свій висновок чи була вона корисна цінностям Французької Республіки. Завдання аніматора (натхненника), який здійснює заходи

з формування оборонної свідомості, допомогти вихованцям зрозуміти в чому була користь від військової операції щодо захисту французького мовно-культурного простору і цінностей Французької Республіки.

Тут варто зазначити, що в навчальних закладах (крім спеціалізованих військових) на цьому завершується все, що стосується формування «оборонної свідомості». Жодних насильницьких навиків чи мілітарних умінь у школах цивілізованих країн не викладають. Аналогу «Захисту Вітчизни» із вивченням військових статутів, «строевою підготовкою», розбиранням зброї і стрільбою, немає навіть у воюючому Ізраїлі, де 100% призов на службу всіх громадян, незважаючи на стать. Там головне завдання освіти і виховання – це сформувати національну оборонну свідомість у дітей та молоді, а якісні мілітарні навики вони отримають у спеціалізованих навчальних закладах, клубах чи під час проходження військової служби.

Спеціалістам таких позашкільних закладів і клубів потрібно чітко розуміти, що головне завдання військово-патріотичного виховання – це не навчити розбирати автомат, стріляти, кидати гранату чи прийомам рукопашу. Головне завдання військово-патріотичної і військово-спортивної підготовки – це сформувати національну оборонну свідомість у вихованців. Саме тому на «зірницях» виховувалась молодь, яка зараз воює «по обидві сторони», а на «Гурбах-Антонівцях», «Звитязі» на Волині, чи «Легіонері» «Пласту» – ті, що воюють лише за державну незалежність і територіальну

цілісність України. Бо головними у тих ігрових та виховних системах завжди були українські національні цінності: самобутність, воля, соборність і гідність Українського народу. Вони доносились комунікаціями української мови і національної військової традиції. Необхідно безкомпромісно вживати у військово-патріотичних заходах українську мову. Там, де українська мова вистояла в часи насильницької русифікації, уже маємо перемогу, без єдиного пострілу. Російська гібридна агресія навіть не планує заходити на території, де українці зберегли українську мову і національні традиції.

Не менш важливим для формування національної оборонної свідомості в українських реаліях є участь у заходах по вшануванню жертв Голодомору й інших радянських репресій українців та інших народів України. Тут важливо доносити вихованцям, що ці геноциди і репресії українців стали можливими виключно через втрату української державності у 1920-х роках, щоб вихованці бачили на реальних прикладах та усвідомлювали до чого призводить масове небажання населення захищати свободу і українські цінності.

Варто знати: Гра «Сокіл» («Джура»)

З метою налагодження співпраці з формальною освітою, доступу до учнівської молоді у сфері військово-патріотичного виховання потрібно активно долучатись до підготовки і проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). На сьогодні ця гра є заходом виключно Міністерства освіти і науки України (детальніше: <http://dzhura.org.ua>). Проте за дорученням Голови Міжвідомчої комісії з питань національно-патріотичного виховання, Віце-прем'єр-міністра України В'ячеслава Анатолійовича Кириленка, Міністерство молоді та спорту України спільно із Міністерством освіти і науки підготували проект оновленого положення про проведення цієї гри, розробленого в тому числі за допомогою національно-патріотичних організацій і представників військово-патріотичних організацій, на пластових (скаутських) методиках. За проектом нового положення передбачено участь у підготовці, проведенні гри не лише освітян і представників молодіжної політики, але й широке залучення волонтерів від національно-патріотичних організацій та учасників АТО. Проект оновленого положення про гру «Джура» планується прийняти Постановою Уряду до 1 вересня 2017 року. Мінмолодьспорт рекомендує представникам громадськості активно долучатися до роботи Громадських Штабів гри «Джура», відповідно до Наказу Міністерства освіти та науки України від 14.11.2016 № 1363 «Про проведення у 2016/2017

навчальному році Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»).

Тим часом Мінмолодьспорт під час національно-патріотичних заходів проводить семінари, тренінги з підготовки виховників, організаторів гри «Сокіл» («Джура») для громадського активу і ветеранів АТО. До них можна долучитись, зголосившись, як напряду до Мінмолодьспорту, так і через структури національно-патріотичних організацій. У 2016 році такі семінари, тренінги проведені у Нікополі Дніпровської області, Черкасах, Харкові, Тернополі, Чернігові. Зазвичай вони розраховані на 50 учасників.

У 2017 році Мінмолодьспорт спільно з МОН і Держприкордонслужбою започатковує окрему кваліфікацію гри – «Джура-Прикордонник», для представників прикордонних районів нашої країни, фінальні етапи яких планується щорічно проводити на Черкащині з відвідуванням учасниками таких сакральних місць українського народу як Холодний Яр і Чернечої Гори в Каневі. У планах розвивати напрямки «Джура-десантник», «Джура-розвідник», «Джура-патруль», «Джура-рятувальник», тощо, у співпраці з Міносвіти та відповідними силовими структурами.

Підводячи підсумки зазначимо, що за короткий термін вже напрацьовано достатньо нормативно-правових документів для якісного здійснення заходів національно патріотичного виховання, як

на національному рівні, так і на місцевому. Проте, вже частіше лунають пропозиції про необхідність окремого Закону, який би врегулював діяльність всіх сфер, які прямо чи опосередковано впливають на формування української громадянської ідентичності, особливо в умовах

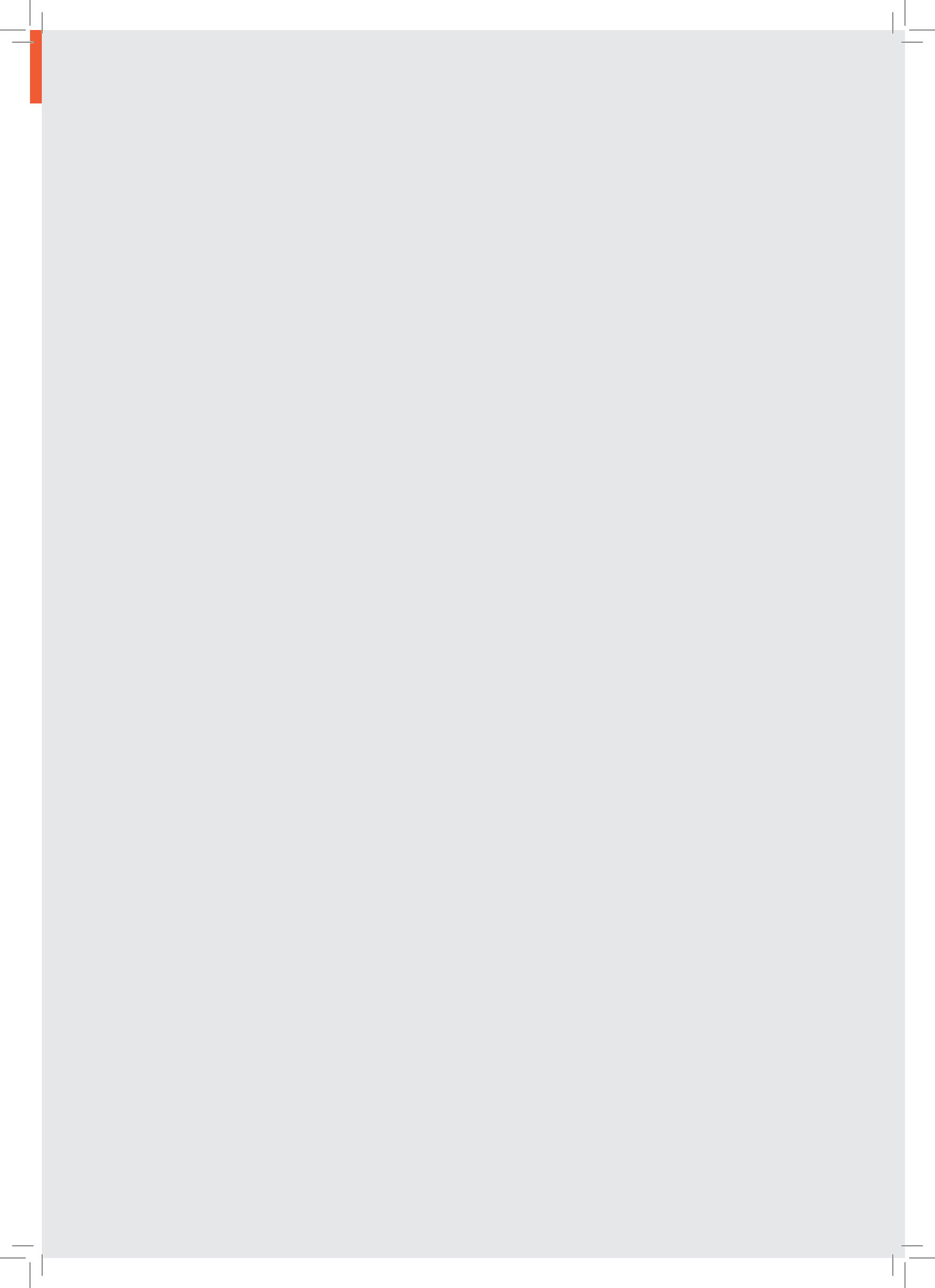
децентралізації. Підготовка такої законодавчої ініціативи розглядається підкомітетом з питань національно-патріотичного виховання дітей та молоді Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму.

Микола Петрович Ляхович,
начальник відділу національно-
патріотичного виховання
Міністерства молоді
та спорту України

ВАЖЛИВО ОЗНАЙОМИТИСЬ З НОРМАТИВНО-ПРАВОВИМИ АКТАМИ, ЯКІ РЕГУЛЮЮТЬ СФЕРУ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ, АБО ВПЛИВАЮТЬ НА ЇЇ РОЗВИТОК

- 1** Указ Президента України від 12.06.2015 № 334/2015 «Про заходи щодо поліпшення національно-патріотичного виховання дітей та молоді».
- 2** Постанова КМУ від 22.07.2015 № 524 «Про утворення Міжвідомчої комісії з питань національно-патріотичного виховання».
- 3** Указ Президента України від 13.10.2015 № 580/2015 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 роки».
- 4** Розпорядження КМУ від 7 грудня 2016 року № 999 «Про Типове положення про координаційну раду з питань національно-патріотичного виховання при місцевій державній адміністрації».
- 5** Розпорядження КМУ від 30 листопада 2016 р. № 898-р «Про затвердження плану заходів щодо національно-патріотичного виховання молоді на 2017 рік».
- 6** Постанова ВРУ від 23.02.2017 № 1908-VIII «Про Рекомендації парламентських слухань про становище молоді в Україні на тему: «Ціннісні орієнтації сучасної української молоді».
- 7** Наказ Міністерства освіти та науки України від 14.11.2016 № 1363 «Про проведення у 2016/2017 навчальному році Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)».
- 8** Постанова КМУ від 12.10.2011 № 1049 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка».
- 9** Наказ Міністерства молоді та спорту України від 03.03.2016 № 808 «Про затвердження Порядку реалізації програм, проектів та проведення заходів державної політики у молодіжній сфері».
- 10** Указ Президента України від 22.01.2016 № 17/2016 «Про заходи з відзначення 100-річчя подій Української революції 1917–1921 років».
- 11** Указ Президента України 23 березня 2017 року № 75/2017 «Про заходи у зв'язку з 80-ми роковинами Великого терору–масових політичних репресій 1937–1938 років».
- 12** Закон України «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у XX столітті».
- 13** Закон України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки».
- 14** Закон України «Про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917–1991 років».

**ВІДДІЛ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ
МІНІСТЕРСТВА МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ**

Київ, вул. Еспланадна, 42

+38 (044) 246-62-35

npvmms@gmail.com

dsmsu.gov.ua

facebook.com/npvmms